ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο πενταμελές τμήμα) της 28ης Σεπτεμβρίου 1995 *

Στην υπόθεση Τ-164/94,

Ferchimex SA, ανώνυμη εταιρία βελγικού δικαίου, με έδρα την Αμβέρσα (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τους Alastair Sutton, barrister Αγγλίας και Ουαλίας, και Αριστοτέλη Καπλανίδη, δικηγόρο Θεσσαλονίκης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Marc Loesch, 8, rue Zithe,

προσφεύγουσα,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενου από τους Ramon Torrent και Jorge Monteiro, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενους από τους Hans-Jürgen Rabe και Georg Berrisch, δικηγόρους Αμβούργου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Bruno Eynard, διευθυντή της Διευθύνσεως Νομικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

υποστηριζομένου από την

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Eric White, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

και

την **Association des producteurs européens de chlorure de potassium (APEP),** διεθνή ένωση διώκουσα επιστημονικούς σκοπούς, με έδρα τις Βρυξέλλες, εκπροσωπούμενη από τους Dietrich Ehle και Volker Schiller, δικηγόρους Κολωνίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Marc Lucius, 6, rue Michel Welter,

παρεμβαίνουσες,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση του κανονισμού (ΕΟΚ) 3068/92 του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 1992, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ επί των εισαγωγών χλωριούχου καλίου (ποτάσας), καταγωγής Λευκορωσίας, Ρωσίας και Ουκρανίας (ΕΕ L 308, σ. 41),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, R. Schintgen, C. P. Briët, R. García-Valdecasas και την P. Lindh, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 3ης Μαΐου 1995,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Κανονιστικό πλαίσιο και ιστορικό της διαφοράς

1 Η παρούσα προσφυγή ακυρώσεως στρέφεται κατά του κανονισμού (ΕΟΚ) 3068/92 του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 1992, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ επί των εισαγωγών χλωριούχου καλίου (ποτάσας), καταγωγής Λευκορωσίας, Ρωσίας και Ουκρανίας (ΕΕ L 308, σ. 41, στο εξής: κανονισμός του Συμβουλίου ή επίδικος κανονισμός).

2 Τον Ιούνιο του 1990, η Association des producteurs européens de potasse (στο εξής: APEP), υπέβαλε στην Επιτροπή καταγγελία, επ' ονόματι των κοινοτικών παραγωγών που αντιπροσωπεύουν το σύνολο της κοινοτικής παραγωγής ποτάσας, όσον αφορά τις εισαγωγές ποτάσας από τη Σοβιετική Ένωση. Το εν λόγω προϊόν διατίθεται υπό τη μορφή σκόνης (ποτάσας «συνήθους ποιότητας») ή υπό τη μορφή κόκκων (ποτάσας «κοκκώδους ποιότητας») και χρησιμοποιείται γενικώς ως λίπασμα για τη γεωργία.

3 Η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) 2423/88 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 1988, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που

αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ L 209, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 2423/88 ή βασικός κανονισμός) και ειδοποίησε περί αυτού επισήμως τους εξαγωγείς και τους κυρίως ενδιαφερομένους εισαγωγείς, καθώς και τους εκπροσώπους της χώρας εξαγωγής.

4 Η Ferchimex SA (στο εξής: προσφεύγουσα ή Ferchimex), εταιρία βελγικού δικαίου, η οποία ανήκει κατά πλειοψηφία στους οικείους παραγωγούς και στον ρωσικό οργανισμό εισαγωγών εξαγωγών λιπασμάτων, δηλαδή τον Agrochimexport, εισάγει επισήμως την ποτάσα από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία στην Κοινότητα και υπ' αυτήν την ιδιότητα μετέχει στη διαδικασία.

5 Δεν αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων ότι η ποτάσα της πρώην Σοβιετικής Ενώσεως αποτελούσε το αντικείμενο «επισήμων» και «ανεπισήμων» εισαγωγών, από τις οποίες οι πρώτες διοχετεύονταν μέσω του κεντρικού οργανισμού εξαγωγών Agrochimexport και των εισαγωγέων της Κοινότητας και της Ελβετίας που συνδέονταν με τους σοβιετικούς εξαγωγείς, ιδίως την προσφεύγουσα, ενώ στην περίπτωση των δεύτερων, που επίσης είναι γνωστές με την ονομασία «ποτάσα περεστρόικα», τα προϊόντα πωλούνταν από τους παραγωγούς στους διάφορους πελάτες της πρώην Σοβιετικής Ενώσεως οι οποίοι τα μεταπωλούσαν σε εισαγωγείς και ανεξάρτητους εμπόρους εντός της Κοινότητας με ενδιάμεσα πρόσωπα.

6 Η Ferchimex ισχυρίζεται ότι λόγω της ιδιότητάς της ως επίσημου εισαγωγέα, που υφίσταται στην ευρωπαϊκή αγορά επί μία εικοσαετία περίπου, δεν είχε κανένα συμφέρον να επιλέξει μια επιθετική εμπορική πολιτική που μπορούσε να αποδιοργανώσει την κοινοτική αγορά. Κατά συνέπεια, δεν είχε καμία ανάμειξη στις «εισαγωγές της περεστρόικα» οι οποίες, κατ' αρχήν, προκάλεσαν την υπό κρίση επιβολή δασμού αντιντάμπινγκ.

7 Η έρευνα που αφορούσε τις πρακτικές ντάμπινγκ κάλυψε την περίοδο μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1990 και της 30ής Ιουνίου 1990 (περίοδος έρευνας).

8 Οι χώρες καταγωγής του προϊόντος είναι πλέον, κατόπιν των μεταβολών που επήλθαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι Δημοκρατίες της Λευκορωσίας, της Ρωσίας και της Ουκρανίας.

9 Η διαδικασία κατέληξε στην έκδοση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1031/92 της Επιτροπής, της 23ης Απριλίου 1992, για τη θέσπιση προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές χλωριούχου καλίου (ποτάσας), καταγωγής Λευκορωσίας, Ρωσίας και Ουκρανίας (ΕΕ L 110, σ. 5, στο εξής: κανονισμός της Επιτροπής ή κανονισμός 1031/92).

10 Το άρθρο 2, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού ορίζει ότι:

«Στην περίπτωση εισαγωγών όπου χώρες που δεν έχουν οικονομία αγοράς (...), η κανονική αξία καθορίζεται με τρόπο κατάλληλο και μη στερούμενο λογικής με βάση ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) την τιμή στην οποία πράγματι πωλείται ένα ομογενές προϊόν μιας τρίτης χώρας με οικονομία αγοράς:

i) για την κατανάλωση στην εσωτερική αγορά αυτής της χώρας,

ή

ii) σε άλλες χώρες, περιλαμβανομένης της Κοινότητας (...).»

11 Η Επιτροπή, σύμφωνα με τις υποδείξεις των υποβαλόντων, επέλεξε τον Καναδά ως χώρα αναφοράς για τον υπολογισμό της κανονικής αξίας, επειδή πρόκειται για τον μεγαλύτερο παραγωγό ποτάσας μετά τη Σοβιετική Ένωση και επειδή οι τιμές στη χώρα αυτή είναι το αποτέλεσμα πραγματικού ανταγωνισμού. Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού της Επιτροπής, ούτε η προσφεύγουσα ούτε οι εξαγωγείς, ούτε οι παραγωγείς διατύπωσαν αντιρρήσεις κατά της επιλογής του Καναδά.

12 Μετά από πολλές επαφές που δεν καρποφόρησαν, η Επιτροπή δεν κατάφερε εντούτοις να ανεύρει παρά μόνον έναν Καναδό παραγωγό, την Potash Company of Canada Ltd (στο εξής: Potacan), η οποία, αφού καταρχάς προέβαλε επίσης άρνηση, τελικά δήλωσε ότι είναι διατεθειμένη να συνεργαστεί και να παράσχει τα ζητούμενα στοιχεία.

13 Η κανονική αξία καθορίστηκε, όσον αφορά την ποτάσα κοκκώδους ποιότητας, βάσει της μέσης τιμής που εφαρμόζεται στην εγχώρια αγορά του Καναδά, ενώ όσον αφορά την ποτάσα συνήθους ποιότητας, η Επιτροπή, θεωρώντας ότι οι πωλήσεις της Potacan στην καναδική αγορά ήταν υπερβολικά περιορισμένες για να θεωρηθούν αντιπροσωπευτικές, έκρινε αναγκαίο να λάβει επίσης υπόψη τις τιμές εξαγωγής προς την αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Επιπλέον, η Επιτροπή συνέκρινε τις τιμές αυτές με το κόστος παραγωγής, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι οι τιμές αυτές καθιστούσαν δυνατή την επίτευξη κερδών. Για να προβεί στη σύγκριση αυτή η Επιτροπή δεν έλαβε εντούτοις υπόψη ορισμένες προσωρινές και έκτακτες δαπάνες στις οποίες είχε υποβληθεί η Potacan (αιτιολογικές σκέψεις 14 και 15 του κανονισμού 1031/92).

14 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 8, στοιχείο β', του βασικού κανονισμού, «όταν φαίνεται ότι υπάρχει σύνδεσμος ή συμψηφιστικός διακανονισμός μεταξύ του εξαγωγέα και του εισαγωγέα ή ενός τρίτου (...), η τιμή εξαγωγής μπορεί να κατασκευάζεται με βάση την τιμή στην οποία το εισαγόμενο προϊόν μεταπωλείται για πρώτη φορά σε έναν ανεξάρτητο αγοραστή (...)».

15 Μεταξύ των εξαγωγέων μόνο οι εξαγωγείς του επίσημου κυκλώματος συνέπραξαν στη διαδικασία. Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 8, στοιχείο β', του βασικού κανονισμού η τιμή εξαγωγής καθορίστηκε βάσει των τιμών που πράγματι καταβλήθηκαν από τον πρώτο ανεξάρτητο πελάτη εντός της Κοινότητας των εισαγωγέων που συνδέονται με τους εξαγωγείς, δηλαδή της Ferchimex και της Fersam (αιτιολογικές σκέψεις 17 έως 20 του κανονισμού 1031/92).

16 Όσον αφορά τη ζημία, η Επιτροπή στηρίχθηκε κυρίως στη διαπίστωση ότι οι εισαγωγές ποτάσας καταγωγής Σοβιετικής Ενώσεως αυξήθηκαν κατά 109 % μεταξύ 1986 και του πρώτου εξαμήνου του 1990, ότι τα σοβιετικά μερίδια αγοράς αυξήθηκαν κατά την περίοδο αυτή από 5,10 σε 10,8 %, ενώ οι τιμές πωλήσεως της κοινοτικής βιομηχανίας μειώνονταν κατά 12 % και ότι οι τιμές των σοβιετικών παραγωγών ήταν χαμηλότερες από τις τιμές των κοινοτικών παραγωγών κατά περίπου 3 % κατά μέσον όρο (αιτιολογικές σκέψεις 24 έως 33 του κανονισμού 1031/92).

17 Κατόπιν της δημοσιεύσεως του κανονισμού της Επιτροπής στην Επίσημη Εφημερίδα, δύο εισαγωγείς του προϊόντος, μη συνδεόμενοι με τους εξαγωγείς, η Kemira και η Ameropa, διατύπωσαν τις παρατηρήσεις τους στην Επιτροπή, αντιστοίχως με έγγραφα της 21ης και 27ης Μαΐου 1992, με τις οποίες αμφισβήτησαν ιδίως την επιλογή της Potacan ως «εταιρίας αναφοράς» για τον λόγο ότι ανήκει στους κοινοτικούς παραγωγούς που υπέβαλαν καταγγελία.

18 Μετά την θέσπιση του προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ με τον κανονισμό 1031/92, οι εξαγωγείς, οι κοινοτικοί παραγωγοί και ορισμένοι εισαγωγείς ζήτησαν και έλαβαν τη δυνατότητα να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους και να ακουσθούν από την Επιτροπή.

19 Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν ολοκλήρωσε την έρευνα που αφορούσε τα περιστατικά εντός της προθεσμίας των τεσσάρων μηνών, το Συμβούλιο παρέτεινε, με τον κανονισμό 2442/92, της 4ης Αυγούστου 1992 (ΕΕ L 243, σ. 1), τον προσωρινό δασμό αντιντάμπινγκ για χρονική περίοδο μη υπερβαίνουσα τους δύο μήνες.

20 Με έγγραφο της 10ης Αυγούστου 1992, η Επιτροπή πληροφόρησε τα ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ των οποίων την προσφεύγουσα, για τα κύρια περιστατικά και τις κύριες εκτιμήσεις βάσει των οποίων σκόπευε να συστήσει στο Συμβούλιο την επιβολή οριστικών δασμών.

21 Με έγγραφο της 21ης Σεπτεμβρίου 1992, η προσφεύγουσα διατύπωσε τις παρατηρήσεις της στην Επιτροπή.

22 Στις 23 Οκτωβρίου 1992, το Συμβούλιο, επιβεβαιώνοντας κατ' ουσίαν τα συμπεράσματα της Επιτροπής, θέσπισε τον επίδικο κανονισμό για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ υπό τη μορφή ελάχιστης τιμής.

Διαδικασία

23 Υπ' αυτές ακριβώς τις περιστάσεις η προσφεύγουσα, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 11 Ιανουαρίου 1993 άσκησε την παρούσα προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου.

24 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στην Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 18 Μαΐου 1993, η Επιτροπή και η APEP ζήτησαν να τους επιτραπεί να παρέμβουν υπέρ του καθού. Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου αντιστοίχως της 25ης Ιουνίου 1993 και της 15ης Νοεμβρίου 1993 επιτράπηκε στην Επιτροπή και στην APEP να παρέμβουν, οι οποίες και κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους στις 11 Οκτωβρίου 1993 και 2 Φεβρουαρίου 1994.

25 Με διάταξη της 18ης Απριλίου 1994, το Δικαστήριο ανέπεμψε την υπόθεση στό Πρωτοδικείο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 της αποφάσεως 93/350/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1993, για την τροποποίηση της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 144, σ. 21) και της αποφάσεως 94/149/ΕΚΑΧ, ΕΚ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 1994, που τροποποιεί την απόφαση 93/350/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ (ΕΕ L 66, σ. 29).

26 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, οι διάδικοι κλήθηκαν να απαντήσουν εγγράφως σε ορισμένες ερωτήσεις πριν από τις 5 Απριλίου 1995. Κατόπιν των απαντήσεων, το Πρωτοδικείο διαβίβασε στους διαδίκους μια δεύτερη σειρά ερωτήσεων επί των οποίων τους ζητήθηκε να διατυπώσουν προφορικώς τις απόψεις τους κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

27 Οι εκπρόσωποι των διαδίκων αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη στις 3 Μαΐου 1995.

Αιτήματα των διαδίκων

28 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει τον επίδικο κανονισμό·

— να διατάξει κάθε ενδεδειγμένο κατά την κρίση του μέτρο·

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

29 Το καθού ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

30 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή.

31 Η ΑΡΕΡ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των δικών της εξόδων.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

32 Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η προσφεύγουσα συνδέεται όχι μόνο με τον πρώην μοναδικό επίσημο σοβιετικό οργανισμό εισαγωγών-εξαγωγών, Agrochimexport, αλλά επίσης και με διάφορες μη ρωσικές επιχειρήσεις. Όμως, στις χώρες που δεν έχουν οικονομία της αγοράς μόνον οι κρατικοί οργανισμοί εξαγωγών μπορούν να ασκήσουν προσφυγή βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ. Κατά συνέπεια, τίθεται το ζήτημα αν μια εταιρία εισαγωγών η οποία, όπως η προσφεύγουσα, δεν ανήκει πλήρως στον ή στους εξαγωγείς μπορεί να θεωρηθεί ως συνδεόμενος εισαγωγέας κατά την έννοια που έδωσε στον όρο αυτό η νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 11ης Ιουλίου 1990, C-305/86 και C-160/87, Neotype κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-2945).

33 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η διαδικασία αντιντάμπινγκ την αφορούσε άμεσα και ατομικά από της ενάρξεώς της και μέχρι της θεσπίσεως του οριστικού δασμού. Τονίζει συναφώς ότι περιελαμβάνετο μεταξύ των εισαγωγέων που είχε εξακριβώσει η Επιτροπή κατά την έναρξη της διαδικασίας, ότι έλαβε ένα έντυπο και διενεργήθηκαν έλεγχοι στις εγκαταστάσεις της, ότι είχε διάφορες επαφές με τους υπαλλήλους της Επιτροπής, ότι κατέθεσε στις 21 Σεπτεμβρίου 1992 γραπτές παρατηρήσεις και ότι η Επιτροπή την αναφέρει στον κανονισμό 1031/92 ως εισαγωγέα συνδεόμενο με τους εξαγωγείς. Τέλος, υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή χρησιμοποίησε τις τιμές που η προσφεύγουσα εφάρμοζε στην κοινοτική αγορά για να υπολογίσει την τιμή εξαγωγής.

Κρίση του Πρωτοδικείου

34 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, οι κανονισμοί με τους οποίους θεσπίζεται δασμός αντιντάμπινγκ, παρ' όλο που έχουν, από τη φύση

τους και το περιεχόμενό τους, κανονιστικό χαρακτήρα, αφορούν άμεσα και ατομικά, μεταξύ άλλων, τους εισαγωγείς των οποίων οι τιμές μεταπωλήσεως των οικείων εμπορευμάτων αποτελούν τη βάση της κατασκευής της τιμής εξαγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 8, στοιχείο β', του βασικού κανονισμού, σε περίπτωση υπάρξεως συνδέσμου μεταξύ του εξαγωγέα και του εισαγωγέα (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 1994, C-75/92, Gao Yao κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-3141, σκέψεις 26 και 27· της 16ης Μαΐου 1991, C-358/89, Extramet κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-2501, σκέψη 18, και της 11ης Ιουλίου 1990, C-304/86 και C-185/87, Enital κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-2939, σκέψη 18).

35 Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 9 του επίδικου κανονισμού και των αιτιολογικών σκέψεων 17 έως 20 του κανονισμού της Επιτροπής, οι εξαγωγείς και η προσφεύγουσα είναι επαρκώς στενά συνδεδεμένοι ώστε η Επιτροπή, κατά την εξέταση των περιστατικών στην οποία προέβη, να θεωρήσει ότι έπρεπε να εφαρμόσει ως προς αυτούς τις διατάξεις του άρθρου 2, παράγραφος 8, στοιχείο β', του βασικού κανονισμού, όσον αφορά την τιμή εξαγωγής.

36 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι ο επίδικος κανονισμός αφορά άμεσα και ατομικά την προσφεύγουσα, της οποίας οι τιμές μεταπωλήσεως των οικείων εμπορευμάτων αποτελούν τη βάση της κατασκευής της τιμής εξαγωγής.

37 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφεύγουσα άσκησε παραδεκτώς την προσφυγή της.

Επί της ουσίας

38 Η προσφεύγουσα επικαλείται εννέα λόγους προς στήριξη της προσφυγής της. Ο πρώτος λόγος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 5,

του βασικού κανονισμού και του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΚ, καθόσον το Συμβούλιο δεν καθόρισε με τρόπο κατάλληλο και μη στερούμενο λογικής την κανονική αξία και δεν προέβη στην προσήκουσα αιτιολογία. Με τον δεύτερο λόγο της η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο υπολογισμός της ζημίας είναι παράνομος, καθόσον το Συμβούλιο δεν έλαβε υπόψη τον ρόλο των υποβαλόντων καταγγελία ως εισαγωγέων και καθόσον τα κοινοτικά όργανα χρησιμοποίησαν στοιχεία τα οποία δεν ήταν πλέον επίκαιρα. Ο τρίτος λόγος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 4 του βασικού κανονισμού, καθόσον οι εισαγωγές από άλλες χώρες δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό της ζημίας. Με τον τέταρτο λόγο της η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η μορφή υπό την οποία θεσπίστηκε ο δασμός αντιντάμπινγκ είναι αντίθετος προς το πνεύμα του άρθρου 13, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού και είχε ως αποτέλεσμα την εκτόπισή της από την αγορά. Ο πέμπτος λόγος αντλείται από την παράνομη χρησιμοποίηση στοιχείων που δεν είναι πλέον επίκαιρα για τον καθορισμό των μέτρων προστασίας. Με τον έκτο της λόγο η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', και παράγραφος 4, στοιχείο α', του βασικού κανονισμού, παραλείποντας να ειδοποιήσει τους εκπροσώπους της Ρωσίας, της Λευκορωσίας και της Ουκρανίας για την ύπαρξη της διαδικασίας αντιντάμπινγκ. Ο έβδομος λόγος αντλείται από την παράβαση των δικαιωμάτων της άμυνας της προσφεύγουσας. Ο όγδοος λόγος ανάγεται στην παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 9, στοιχείο α', του βασικού κανονισμού, καθόσον η διάρκεια της έρευνας υπήρξε υπερβολικά μακρά. Τέλος, ο ένατος λόγος αντλείται από την εσφαλμένη και αυθαίρετη επιλογή της περιόδου έρευνας και από την έλλειψη αιτιολογίας της επιλογής αυτής.

Πρώτος λόγος: πλημμελής καθορισμός της κανονικής αξίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

39 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο καθορισμός της κανονικής αξίας πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού και των αρχών της δικαιοσύνης. Ο λόγος αυτός διαρθρώνεται σε τρία σκέλη. Στο πρώτο σκέλος, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποκλειστικής χρησιμοποιήσεως στοιχείων που προέρχονται από μία μόνον επιχείρηση, την Potacan, που συνδέεται με τους υποβαλόντες καταγγελία. Στο δεύτερο σκέλος,

υποστηρίζει ότι η εν λόγω εταιρία Potacan δεν ήταν αντιπροσωπευτική της καναδικής αγοράς. Το τρίτο σκέλος αφορά τον καθορισμό της κανονικής αξίας της ποτάσας συνήθους ποιότητας. Η προσφεύγουσα επικαλείται επίσης ελλιπή αιτιολογία ως προς όλα αυτά τα σημεία.

40 Στο πρώτο σκέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, στηριζόμενη αποκλειστικά σε πληροφορίες που παρασχέθηκαν από μία μόνο καναδική εταιρία, την Potacan, η οποία ανήκει στους δύο κύριους Ευρωπαίους υποβαλόντες καταγγελία, δεν καθόρισε την κανονική αξία με τρόπο κατάλληλο και μη στερούμενο λογικής, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού, και αγνόησε τις αρχές της δικαιοσύνης, κατά τις οποίες η Επιτροπή οφείλει, χάριν της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της δικαιοσύνης, να χρησιμοποιεί ουδέτερες πληροφορίες που παρέχονται από εταιρίες που δεν έχουν κανένα σύνδεσμο με τους άλλους εμπλεκόμενους στην υπόθεση, ειδικότερα δε τους υποβαλόντες καταγγελία. Οι πλημμέλειες αυτές είναι ακόμη βαρύτερες, εφόσον ούτε η προσφεύγουσα ούτε το Συμβούλιο ή το Πρωτοδικείο δεν θα μπορούσαν να γνωρίζουν αν οι πληροφορίες που παρέσχε η Potacan είναι εύλογες και δεν επηρεάστηκαν από τους υποβαλόντες καταγγελία.

41 Η προσφεύγουσα τονίζει, όλως εξαρχής, ότι στην αιτιολογική σκέψη 13 του κανονισμού της Επιτροπής δεν αναφέρεται το γεγονός ότι η Potacan είναι κοινή θυγατρική των δύο κυρίων κοινοτικών παραγωγών που υπέβαλαν καταγγελία, της Société commerciale des potasses et de l'azote, France (στο εξής: SCPA), και της γερμανικής εταιρίας Kali und Salz (στο εξής: Kali). Υπογραμμίζει ότι κατά την έρευνα ορισμένοι εισαγωγείς διατύπωσαν αντιρρήσεις κατά της χρησιμοποιήσεως των στοιχείων της Potacan. Συναφώς, αναφέρει ειδικότερα τις φράσεις της επιστολής της Ameropa της 27ης Μαΐου 1992: «It might be true that nobody opposed the choice of Canada as a reference country, but what is certain, is the fact that we were not informed that the reference company finally was Potash Company of Canada, a producer which was recently in a state close to bankrupcy and is 100 % owned by SCPA and Kali & Salz. Consequently we consider it as a surrogate reference.» [Καίτοι είναι ίσως ορθό ότι κανείς δεν αντιτάχθηκε στην επιλογή του Καναδά ως χώρας αναφοράς, αυτό που είναι εντούτοις βέβαιο είναι ότι δεν πληροφορηθήκαμε ότι η εταιρία αναφοράς ήταν τελικά η Potash Company of Canada, ένας παραγωγός ο οποίος βρισκόταν πρόσφατα σε κατάσταση πλησίον της πτωχεύσεως και ανήκει κατά 100 % στην SCPA και την Kali und Salz. Κατά συνέπεια, θεωρούμε ότι η αναφορά αυτή έγινε πλασματικά.] Η προσφεύγουσα προσθέτει

ότι με το έγγραφο της Kemira (Δανία) της 21ης Μαΐου 1992, καθώς και με το έγγραφο με τις παρατηρήσεις της 21ης Σεπτεμβρίου 1992, διατυπώθηκαν επίσης αντιρρήσεις κατά της χρησιμοποιήσεως των στοιχείων της Potacan.

42 Στη συνέχεια, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι το Δικαστήριο υπογραμμίζει παγίως τις όλως ιδιαίτερες προφυλάξεις που οφείλει να λαμβάνει η Επιτροπή όταν κατασκευάζει τις τιμές βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού. Από την πρακτική της Επιτροπής καθίσταται εξάλλου φανερό ότι η Επιτροπή γενικώς, σε αντίθεση προς την παρούσα υπόθεση, αιτιολογεί επιμελώς την επιλογή της χώρας αναφοράς και προσπαθεί να αποδείξει τον εύλογο και διαφανή χαρακτήρα υπολογισμού της κανονικής αξίας. Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι, κατόπιν της πρόδηλης αρνήσεως συνεργασίας εκ μέρους των άλλων Καναδών παραγωγών, η Επιτροπή θα έπρεπε να επιλέξει άλλη χώρα αναφοράς ή να χρησιμοποιήσει μια άλλη από τις προβλεπόμενες μεθόδους για τον καθορισμό της κανονικής αξίας.

43 Το Συμβούλιο τονίζει ότι ούτε η προσφεύγουσα ούτε οι εξαγωγείς, παρ' όλο που είχαν πληροφορηθεί την πρόθεση της Επιτροπής να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο που προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 5, στοιχείο α', του βασικού κανονισμού για να καθορίσει την κανονική αξία και να λάβει τον Καναδά ως χώρα αναφοράς, δεν αντιτάχθηκαν στην επιλογή της Επιτροπής. Υπενθυμίζει ότι τα κοινοτικά όργανα διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως ως προς την επιλογή της χώρας αναφοράς. Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι υπό το φως των κριτηρίων που γενικά εφαρμόζονταν στην προηγούμενη πρακτική των κοινοτικών οργάνων, πρακτική που επιβεβαίωσε το Δικαστήριο (προπαρατεθείσα απόφαση Neotype κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, σκέψεις 31 έως 33), ο Καναδάς ήταν πράγματι η μόνη χώρα που μπορούσε να επιλεγεί ως χώρα αναφοράς, δεδομένου ότι είναι η μόνη χώρα όπου οι μέθοδοι παραγωγής, οι παραγόμενες ποσότητες και η πρόσβαση στην πρώτη ύλη είναι παρόμοιες προς αυτές της πρώην Σοβιετικής Ενώσεως.

44 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν παρέλειψε καμία προσπάθεια για να λάβει στοιχεία σχετικά με την καναδική αγορά. Συναφώς, υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή απευθύνθηκε, δύο φορές, στη μεγαλύτερη καναδική εταιρία που εμπορεύεται την ποτάσα, την Potash Corporation of Saskatchewan (στο εξής:

PCS), η οποία όμως κατέστησε γνωστό ότι αρνούνταν να συνεργαστεί και ότι δεν θα παρείχε παρά μόνον πληροφορίες προσιτές στο κοινό. Κατά συνέπεια, δεν κατέστη δυνατό να χρησιμοποιήσει η Επιτροπή τα στοιχεία της εταιρίας αυτής. Η Επιτροπή προσέκρουσε επίσης σε άρνηση συνεργασίας της εταιρίας Potash Company of America, η οποία είναι εγκατεστημένη στο Nouveau-Brunswick. Το Συμβούλιο, τέλος, υπενθυμίζει ότι μετά την πρώτη άρνηση της PCS η Επιτροπή ήρθε σε επαφή με την Potacan η οποία απάντησε στις 12 Φεβρουαρίου 1991 ότι ούτε αυτή θα συνεργαζόταν, μόνο δε μετά το δεύτερο έγγραφο της Επιτροπής, της 12ης Σεπτεμβρίου 1991, η Potacan απάντησε, στις 11 Οκτωβρίου 1991, στο ερωτηματολόγιο και διαμήνυσε ότι δεχόταν να συνεργαστεί.

45 Το Συμβούλιο επιθυμεί επίσης να προβεί, ως προς το σύνολο των μετόχων της Potacan, στις ακόλουθες διευκρινίσεις: η Potacan ανήκει κατά 50 % στη γερμανική επιχείρηση Kali και κατά 50 % σε μια γαλλική εταιρία, την Entreprise minière et chimique (στο εξής: EMC), μητρική εταιρία της SCPA. Το 1980 η Potacan και η Denison Mines Ltd (στο εξής: Denison) ίδρυσαν μια κοινή επιχείρηση, τη Denison-Potacan Potash Company (στο εξής: DPPC), στην οποία είχαν μερίδιο συμμετοχής αντιστοίχως 40 και 60 %, η οποία είχε ως σκοπό την εγκατάσταση και εκμετάλλευση ενός ορυχείου ποτάσας στο Nouveau-Brunswick και η οποία άρχισε την παραγωγή το 1987. Τον Απρίλιο του 1991, η Denison πούλησε το μερίδιο συμμετοχής της στην DPPC στην Potacan και η επιχείρηση έλαβε την επωνυμία Potacan Mining Company (στο εξής: PMC). Βάσει μιας συμφωνίας εμπορίας, η Potacan ήταν ο αποκλειστικός πράκτορας πωλήσεων των προϊόντων της DPPC και της PMC. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι, καίτοι είναι αληθές ότι, όταν η Επιτροπή πραγματοποίησε την έρευνά της, η Potacan, όπως και η DPPC ή η PMC, ελέγχονταν από τους δύο κοινοτικούς παραγωγούς, αυτό δεν είχε ακόμη γίνει κατά την περίοδο που αφορούσε η έρευνα, μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1990 και της 30ής Ιουνίου 1990, κατά τη διάρκεια της οποίας το κεφάλαιο της DPPC ανήκε κατά πλειοψηφία στη Denison, μια εταιρία χωρίς κανένα δεσμό με κοινοτικούς παραγωγούς.

46 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι ο δεσμός που υφίσταται μεταξύ της Potacan και των δύο κοινοτικών παραγωγών στερείται, εν πάση περιπτώσει, οιασδήποτε σημασίας για τέσσερις λόγους. Πρώτον, οι τιμές της Potacan που χρησιμοποιήθηκαν δεν είναι τιμές μεταβιβαστικών πληρωμών, αλλά αποκλειστικά τιμές πωλήσεως που εφαρμόζονται υπό συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού έναντι τρίτων. Περαιτέρω, στις έρευνες αντιντάμπινγκ, τα κοινοτικά όργανα καταλήγουν

πάντοτε στο να χρησιμοποιούν πληροφορίες που παρέχονται από τα μέρη, όπως οι εξαγωγείς, τα οποία αφορά το αποτέλεσμα της διαδικασίας. Η Επιτροπή δικαιούται επομένως να χρησιμοποιεί, αφού εξακριβώσει την ακρίβειά τους, πληροφορίες που προέρχονται από μια πηγή που μπορεί να θεωρηθεί μη αντικειμενική. Τρίτον, προκειμένου για αγορά βασικών προϊόντων πολύ ανταγωνιστική και δεδομένου ότι η παραγωγή της DPPC αντιπροσωπεύει περίπου μόνο το 10 % της καναδικής παραγωγής και το 8,15 % των καναδικών πωλήσεων, η Potacan δεν ήταν σε θέση να επηρεάσει την τιμή της καναδικής αγοράς. Τέλος, η Επιτροπή δεν αρκέστηκε να επαληθεύσει τις τιμές πωλήσεως της Potacan, αλλά επιπλέον τις συνέκρινε με τις τιμές που αναφέρθηκαν από τους Καναδούς ανταγωνιστές και κρίθηκαν του ίδιου ύψους.

47 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η Potacan ήταν μια αξιόπιστη πηγή πληροφοριών και ότι, επιπλέον, δεν υπήρχε άλλη εύλογη εναλλακτική λύση.

48 Στην απάντησή της η προσφεύγουσα τονίζει ότι ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι βεβαιώθηκε για το ότι οι τιμές πωλήσεως της Potacan αντιστοιχούσαν στην αγορά δεν επιρρωννύεται από κανένα στοιχείο του επίδικου κανονισμού ή από τις ανακοινώσεις της Επιτροπής. Κατά συνέπεια, δεν ήταν σε θέση να διατυπώσει αντιρρήσεις κατά της μεθόδου που υιοθέτησε η Επιτροπή.

49 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι, για όλους τους προαναφερθέντες λόγους, η επιλογή του Καναδά ως χώρας αναφοράς ήταν ακατάλληλη και στερούμενη λογικής και υποστηρίζει ότι θα ήταν καταλληλότερο, ενόψει των περιστάσεων, να επιλεγεί η αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών, όπως είχε ήδη προτείνει η Ameropa με την απάντησή της στο ερωτηματολόγιο με ημερομηνία 12 Δεκεμβρίου 1990.

50 Η προσφεύγουσα προβάλλει ακόμη ότι, ακόμη και αν οι τιμές της Potacan που χρησιμοποίησε η Επιτροπή ήταν τιμές «ελεύθερα καθορισμένες», έπρεπε

εντούτοις κατ' ανάγκη να ληφθούν υπόψη άλλα στοιχεία σχετικά με την επιχείρηση, ιδίως δε κόστος πωλήσεως, των οποίων η παρουσίαση υπαγορευόταν από την Potacan και τους μετόχους της. Πράγματι, η κανονική αξία δεν συμπίπτει με την τιμή πωλήσεως, δεδομένου ότι ήταν αναγκαίες προσαρμογές για τον καθορισμό μιας τιμής «εκ του εργοστασίου». Όμως, λόγω του δεσμού μεταξύ μητρικής και θυγατρικής δεν μπορούσε να είναι γνωστό αν τα στοιχεία αυτά ήταν ουδέτερα και αντικειμενικά. Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, καίτοι τα θεσμικά όργανα χρησιμοποιούν πάντοτε πληροφορίες που ανακοινώνονται από τα ενδιαφερόμενα μέρη, αντίκειται αντιθέτως στην πρακτική που συνηθίζεται στις υποθέσεις ντάμπινγκ εταιρίες που ανήκουν στον ίδιο όμιλο να παρέχουν πληροφορίες τόσο ως προς τη ζημία όσο και ως προς την κανονική αξία της αγοράς αναφοράς.

51 Το Συμβούλιο ισχυρίζεται και πάλι στο υπόμνημά του ανταπαντήσεως, ότι οι πληροφορίες που παρέσχε η Potacan ήταν αξιόπιστες και ότι επαληθεύθηκαν, κατά την επιτόπια έρευνα, από τους εκπροσώπους της Επιτροπής οι οποίοι δεν στηρίχθηκαν σε έγγραφα που καταρτίστηκαν ειδικά για την έρευνα, αλλά σε λογιστικά έγγραφα της Potacan που είχαν καταρτιστεί σύμφωνα με την καναδική νομοθεσία. Υπενθυμίζει ότι οι τιμές πωλήσεως της Potacan συγκρίθηκαν με τις τιμές που ανέφεραν οι Καναδοί ανταγωνιστές και κρίθηκαν του ίδιου ύψους. Είναι πάντως αδύνατο να αποκαλυφθούν τα στοιχεία αυτής της συγκρίσεως λόγω του εξαιρετικά απόρρητου χαρακτήρα τους.

52 Στο δεύτερο σκέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Potacan δεν ήταν αντιπροσωπευτική της καναδικής αγοράς λόγω, αφενός, του ότι βρίσκεται στην περιφέρεια του Nouveau-Brunswick και, αφετέρου, του γεγονότος ότι αντιμετώπιζε σοβαρότατες οικονομικές δυσχέρειες.

53 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από τη μελέτη που επισυνάπτεται ως συνημμένο 9 στο δικόγραφο της προσφυγής προκύπτει ότι η καναδική αγορά της ποτάσας περιλαμβάνει δύο ζώνες, ήτοι, αφενός, την επαρχία Saskatchewan, στην οποία είναι εγκατεστημένες επτά εταιρίες, ειδικότερα δε ο μεγαλύτερος Καναδός παραγωγός PCS, η οποία και είναι η πιο σημαντική ζώνη παραγωγής

ποτάσας στον κόσμο, όπου το κόστος παραγωγής και κεφαλαίων είναι σχετικά χαμηλό, και στην οποία λόγω της κεντρικής της θέσεως πραγματοποιούνται πωλήσεις κυρίως για την εσωτερική καναδική αγορά και, αφετέρου, την περιφέρεια του Nouveau-Brunswick, που βρίσκεται κοντά στα λιμάνια της ανατολικής ακτής του Καναδά και της οποίας τα ορυχεία παρέχουν ένα μικρό ποσοστό της καναδικής παραγωγής, οι δε παραγωγοί, όπως η Potacan, επικεντρώνουν τις εμπορικές τους προσπάθειες στις εξαγωγές. Η προσφεύγουσα τονίζει ότι το Συμβούλιο παραδέχεται, στις αιτιολογικές σκέψεις 7 και 8 του επίδικου κανονισμού, ότι το κόστος παραγωγής της Potacan ήταν, συνεπεία της καταστάσεώς της και της πρόσφατης ενάρξεως λειτουργίας του ορυχείου, ανώτερο από τις τιμές που εφαρμόζονταν στις αγορές του Καναδά και των Ηνωμένων Πολιτειών. Υπό τις συνθήκες αυτές, η απόφαση της Επιτροπής να λάβει υπόψη μόνο τις τιμές που εφάρμοζε η Potacan στην καναδική αγορά προκειμένου να προσδιορίσει την κανονική αξία συνιστά πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

54 Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο συλλογισμός που διατυπώνεται στις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού είναι συνοπτικός, συγκεχυμένος, αντιφατικός και σε αντίθεση προς τη γενική πρακτική. Τονίζει ιδίως ότι τα κοινοτικά όργανα δεν διευκρίνισαν επομένως ποιες ήταν οι «προσωρινές και έκτακτες δαπάνες» ή η «ιδιαίτερη κατάσταση» ούτε πώς υπολόγισαν τις αναγκαίες προσαρμογές για να ληφθούν υπόψη τα δεδομένα αυτά. Κατά συνέπεια, υφίσταται παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης (απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Μαρτίου 1985, 264/82, Timex κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 849, σκέψη 25).

55 Το Συμβούλιο απαντά ότι η κανονική αξία υπολογίστηκε βάσει των τιμών πωλήσεως της Potacan και υπενθυμίζει ότι τα κοινοτικά όργανα ανέφεραν ρητώς ότι δεν έλαβαν υπόψη το κόστος παραγωγής της Potacan λόγω της ιδιαίτερής της καταστάσεως. Το γεγονός ότι οι παραγωγοί του Nouveau-Brunswick υφίσταντο υψηλότερο κόστος από τους παραγωγούς του Saskatchewan ή πραγματοποιούσαν περισσότερες πωλήσεις στο εξωτερικό στερείται, για τους ίδιους λόγους, αντικειμένου. Το Συμβούλιο καταλήγει ότι υπολόγισε ορθώς την κανονική αξία και ότι η μέθοδός του συνάδει απολύτως προς τις διατάξεις του βασικού κανονισμού.

56 Στο τρίτο σκέλος η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, χρησιμοποιώντας για τον καθορισμό της κανονικής αξίας της ποτάσας συνήθους ποιότητας έναν συνδυασμό των τιμών που εφήρμοζε η Potacan στην καναδική αγορά και για τις εξαγωγές στις Ηνωμένες Πολιτείες, παρέβη το γράμμα και το πνεύμα του άρθρου 2, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού.

57 Η προσφεύγουσα, όλως εξαρχής, προβάλλει ότι η Επιτροπή δεν προέτεινε, κατά την έναρξη της έρευνας, τη χρησιμοποίηση μιας τέτοιας μεθόδου και, στη συνέχεια, ότι ο ισχυρισμός ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες και ο Καναδάς συνιστούν μια μεγάλη ανταγωνιστική αγορά παρόμοια προς την εσωτερική καναδική αγορά δεν είναι βάσιμος ούτε στηρίζεται σε καμία απόδειξη.

58 Η προσφεύγουσα, στη συνέχεια, ισχυρίζεται ότι η σύζευξη των τιμών που εφαρμόζονται στην αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών δεν καθιστά παρά ταύτα αντιπροσωπευτικές τις καναδικές τιμές.

59 Τέλος, υποστηρίζει ότι το άρθρο 2, παράγραφος 5, στοιχείο α', σημεία i και ii, του βασικού κανονισμού προβλέπει ότι η Επιτροπή μπορεί να προσδιορίζει την κανονική αξία είτε με βάση τις τιμές που εφαρμόζονται στην εσωτερική αγορά της χώρας αναφοράς είτε με βάση τις τιμές που εφαρμόζονται από τη χώρα αυτή για την πώληση σε άλλες χώρες, όχι όμως και συνδυάζοντας τις δύο αυτές μεθόδους. Η χρησιμοποίηση του συνδέσμου «ή» μεταξύ των σημείων i και ii της προαναφερθείσας διατάξεως καταδεικνύει σαφώς ότι οι δύο μέθοδοι αλληλοαποκλείονται.

60 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι λόγω του ασήμαντου μεγέθους των πωλήσεων ποτάσας συνήθους ποιότητας στην καναδική αγορά, σε σχέση με τις εισαγόμενες ποσότητες από την πρώην Σοβιετική Ένωση στην Κοινότητα, τα θεσμικά όργανα νομίμως μπορούσαν να συνδυάσουν τις τιμές της καναδικής εσωτερικής αγοράς και τις τιμές εξαγωγής προς τις Ηνωμένες Πολιτείες, εφόσον ο

συνδυασμός αυτός παρέχει πλέον αντιπροσωπευτική και αξιόπιστη εικόνα. Η μέθοδος αυτή ήταν δυνατή, επειδή ο Καναδάς και οι Ηνωμένες Πολιτείες αποτελούν μια μεγάλη αγορά λόγω της ανυπαρξίας δασμολογικών φραγμών, η δε ποτάσα χρησιμοποιείται στις δύο χώρες πανομοιοτύπως. Το Συμβούλιο, εξάλλου, προσθέτει ότι οι ποσότητες που πωλήθηκαν από την Potacan στον Καναδά ήταν τόσο ασήμαντες σε σχέση με τις ποσότητες που πωλήθηκαν προς τις Ηνωμένες Πολιτείες ώστε δεν είχαν καμία επίδραση στο αποτέλεσμα του υπολογισμού της κανονικής αξίας.

61 Η Επιτροπή προβάλλει ότι καμία διάταξη δεν την υποχρεώνει να πληροφορεί τα ενδιαφερόμενα μέρη για τη μέθοδο υπολογισμού της κανονικής αξίας κατά την έναρξη της διαδικασίας. Μόνο στη φάση της ανακοινώσεως των κυρίων περιστατικών και εκτιμήσεων, βάσει των οποίων αντιμετωπίζεται η ανάληψη δράσεως, υποχρεούται να τα πληροφορήσει, πράγμα που έγινε εν προκειμένω. Στη συνέχεια, υποστηρίζει ότι το άρθρο 2, παράγραφος 5, στοιχείο α', του βασικού κανονισμού επιτρέπει τον συνδυασμό των μεθόδων που αναφέρονται στα σημεία i και ii, καθόσον η λέξη «ή» μεταξύ των υποδιαιρέσεων αυτών πρέπει να νοείται υπό τη συνήθη χρήση στις διάφορες γλώσσες ως «και/ή». Εν προκειμένω, τα θεσμικά όργανα έκριναν ότι η συνδυασμένη χρησιμοποίηση των μεθόδων που αναφέρονται στα σημεία i και ii καθιστούσε δυνατό τον προσδιορισμό μιας αντιπροσωπευτικότερης τιμής.

62 Στο υπόμνημά της απαντήσεως, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε και πάλι ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες και ο Καναδάς αποτελούν ξεχωριστές αγορές, όπως αποδεικνύεται από την ύπαρξη μέτρου αντιντάμπινγκ που εφαρμόστηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες κατά της βιομηχανίας Saskatchewan το 1987.

63 Ως προς την αιτιολογία, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι τα θεσμικά όργανα παρέβησαν, ειδικότερα, την υποχρέωσή τους να δικαιολογήσουν την επιλογή της Potacan παρά τη σχέση της με την Kali και την SCPA, τον περιφερειακό της χαρακτήρα και την ανεπάρκεια των πωλήσεών της στον Καναδά, να διευκρινίσουν πώς μπόρεσαν να επαληθεύσουν τις πραγματικές τιμές στην καναδική αγορά, παρ' όλο που δεν είχαν επαφές παρά μόνον με την Potacan, να

αποδείξουν ότι ο Καναδάς και οι Ηνωμένες Πολιτείες αποτελούν μια μεγάλη ανταγωνιστική αγορά και να διευκρινίσουν γιατί έπρεπε να συνδυαστούν, όσον αφορά την ποτάσα συνήθους ποιότητας, οι τιμές που εφαρμόζονται στον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες, ενώ η Potacan φερόταν ως αντιπροσωπευτική καναδική εταιρία.

64 Κατά τη φάση της ανταπαντήσεως, το Συμβούλιο διευκρινίζει ότι οι πωλήσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες ελήφθησαν υπόψη μόνον ως προς την ποτάσα συνήθους ποιότητας και ότι αυτό ήταν αναγκαίο λόγω του γεγονότος ότι οι πωλήσεις στην καναδική αγορά στο σύνολό τους, και όχι μόνο οι πωλήσεις της Potacan, ήταν σχετικώς ελάχιστα σημαντικές. Το Συμβούλιο δεν δέχεται ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες έπρεπε να ληφθούν υπόψη ως χώρα αναφοράς, επειδή οι ποσότητες που παράγονται σ' αυτές ήταν πολύ κατώτερες από τις ποσότητες που παράγονται στον Καναδά ή στην πρώην Σοβιετική Ένωση. Πράγματι, αν τα θεσμικά όργανα είχαν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο Καναδάς δεν αποτελούσε κατάλληλη χώρα αναφοράς, δεν θα είχαν άλλη επιλογή από το να στηρίξουν τον υπολογισμό της κανονικής αξίας στις τιμές που εφαρμόζονται εντός της Κοινότητας, πράγμα που θα συνεπάγετο σαφώς πολύ δυσμενέστερο αποτέλεσμα για τους εξαγωγείς.

65 Η αναφορά της προσφεύγουσας σε ένα αμερικανικό μέτρο αντιντάμπινγκ που εφαρμόστηκε το 1987 κατά των παραγωγών της Saskatchewan είναι, κατά το Συμβούλιο, παραπλανητική και άσχετη, δεδομένου ότι το μέτρο αυτό δεν εφαρμοζόταν κατά την περίοδο που κάλυψε η έρευνα.

Κρίση του Πρωτοδικείου

66 Πρέπει εκ προοιμίου να υπομνησθεί ότι το άρθρο 2, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού προβλέπει ότι «στην περίπτωση εισαγωγών από χώρες που δεν έχουν οικονομία αγοράς (...), η κανονική αξία καθορίζεται με τρόπο κατάλληλο και μη στερούμενο λογικής με βάση ένα από τα ακόλουθα κριτήρια: (...)». Επομένως, από την οικονομία και το γράμμα της διατάξεως αυτής, ειδικότερα δε από τη χρησιμοποίηση των λέξεων «μη στερούμενο λογικής», προκύπτει ότι ο

καθορισμός της κανονικής αξίας εμπίπτει στο πλαίσιο της ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτουν τα θεσμικά όργανα κατά την ανάλυση πολύπλοκων οικονομικών καταστάσεων.

67 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ο κοινοτικός δικαστής δεν μπορεί να επέμβει στην εκτίμηση που ανήκει αποκλειστικώς στις κοινοτικές αρχές, αλλά οφείλει να περιορίσει τον έλεγχό του στην εξέταση της τηρήσεως των διαδικαστικών κανόνων, του υποστατού των πραγματικών περιστατικών που λαμβάνονται υπόψη για την επίμαχη επιλογή, της ελλείψεως προφανούς πλάνης ως προς την εκτίμηση των περιστατικών αυτών ή της ελλείψεως καταχρήσεως εξουσίας (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Οκτωβρίου 1991, C-16/90, Nölle, Συλλογή 1991, σ. I-5163, σκέψεις 12 έως 13). Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο, στο πλαίσιο του ελέγχου του πρώτου αυτού λόγου, πρέπει να περιοριστεί στην εξακρίβωση ότι τα θεσμικά όργανα έλαβαν υπόψη όλες τις περιστάσεις που ασκούν επιρροή και ότι εκτίμησαν τα στοιχεία του φακέλου με όλη την επιβαλλόμενη επιμέλεια προκειμένου να καταστεί δυνατό να θεωρηθεί ότι η κανονική αξία καθορίστηκε με τρόπο κατάλληλο και μη στερούμενο λογικής.

68 Πρέπει καταρχάς να επισημανθεί ότι τα θεσμικά όργανα υποστήριξαν, χωρίς να αντικρουστούν από την προσφεύγουσα, ότι η επιλογή του Καναδά ως χώρας αναφοράς δεν μπορούσε να αμφισβητηθεί ενόψει των κριτηρίων που χρησιμοποιούνταν συνήθως στην προηγούμενη πρακτική που ακολουθούσαν τα θεσμικά όργανα, η οποία επιβεβαιώθηκε από τη νομολογία (προαναφερθείσα απόφαση Nölle, σκέψεις 14 έως 29). Πράγματι, είναι βέβαιο ότι ο Καναδάς είναι η δεύτερη μεγαλύτερη χώρα παραγωγής ποτάσας μετά τη Σοβιετική Ένωση, ότι η μέθοδος παραγωγής καθώς και η πρόσβαση στις επίδικες ύλες είναι απολύτως παρόμοιες και ότι οι τιμές στη χώρα αυτή είναι το αποτέλεσμα πραγματικού ανταγωνισμού.

69 Στη συνέχεια, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 13 του κανονισμού 1031/92 και όπως προκύπτει από τις απαντήσεις στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, η Potacan είναι ο μόνος Καναδός παραγωγός που δέχθηκε τελικά να απαντήσει στο ερωτηματολόγιο της Επιτροπής και να συνεργαστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας. Ειδικότερα, ο μεγαλύτερος

Καναδός παραγωγός που είναι εγκατεστημένος στο Saskatchewan, η PCS, γνωστοποίησε, παρά την εμμονή της Επιτροπής, ότι αρνούνταν να συνεργαστεί και περιορίστηκε να παράσχει ορισμένα στοιχεία που ήταν γνωστά δημοσίως και τα οποία ήταν ανεπαρκή για τον καθορισμό της κανονικής αξίας. Πρέπει ακόμη να προστεθεί ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι η Επιτροπή δεν παρέλειψε καμία προσπάθεια για να συγκεντρώσει άλλα στοιχεία εκτός της Potacan που αφορούν την καναδική αγορά.

70 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο Καναδάς αποτελούσε την κατάλληλη χώρα αναφοράς και ότι η Επιτροπή δεν είχε άλλη επιλογή από το να χρησιμοποιήσει τα στοιχεία που προέρχονταν από την Potacan.

71 Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της Potacan και των κοινοτικών παραγωγών το Πρωτοδικείο τονίζει ότι η προσφεύγουσα περιορίστηκε να υποστηρίξει, με το δικόγραφο της προσφυγής, ότι η σχέση αυτή μπορούσε εν πάση περιπτώσει να καταστήσει αναξιόπιστα τα στοιχεία που προέρχονταν από την Potacan, χωρίς πάντως να προσκομίσει το παραμικρό αποδεικτικό στοιχείο από το οποίο θα μπορούσε να καταδειχθεί ότι οι προσαρμογές στις οποίες προέβη η Επιτροπή για να εναρμονίσει τις τιμές πωλήσεως προς την κανονική αξία δεν πραγματοποιήθηκαν με τρόπο κατάλληλο και μη στερούμενο λογικής και χωρίς καν να διευκρινίσει πώς η σχέση μπορούσε να επηρεάσει τις διαβιβασθείσες πληροφορίες.

72 Πάντως, όπως ισχυρίστηκαν τα θεσμικά όργανα, χωρίς να αντικρουστούν από την προσφεύγουσα, τα στοιχεία που παρέσχε η Potacan ελέγχθηκαν επιτόπου από την επιτροπή μέσω τιμολογίων και λογιστικών στοιχείων της DPPC και την Potacan, τα οποία είχαν καταρτισθεί σύμφωνα με την καναδική νομοθεσία περί τηρήσεως λογιστικής σε χρόνο κατά τον οποίο η Potacan και η DPPC δεν μπορούσαν να υποψιαστούν ότι θα κινούνταν η επίδικη διαδικασία αντιντάμπινγκ ούτε, πολύ περισσότερο, ότι θα συμμετείχαν στη διαδικασία αυτή. Επιπλέον, πρέπει να τονιστεί ότι τα στοιχεία που παρασχέθηκαν αφορούν μια περίοδο, την περίοδο έρευνας, κατά τη διάρκεια της οποίας οι κοινοτικοί παραγωγοί δεν είχαν τον κατά πλειοψηφία έλεγχο της μεταλλευτικής επιχειρήσεως DPPC. Πρέπει ομοίως να υπομνησθεί, αφενός, ότι τα θεσμικά όργανα, όπως παραδέχθηκε η προσφεύγουσα καθόρισαν την κανονική αξία με βάση τις τιμές που

εφάρμοζε η Potacan στην καναδική αγορά υπό συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού έναντι τρίτων και όχι με βάση τιμές που αντιστοιχούν σε μεταβιβαστικές πληρωμές μεταξύ της Potacan και των μετόχων της και, αφετέρου, ότι η Potacan, της οποίας οι πωλήσεις αντιπροσώπευαν μόνο το 8,15 % των πωλήσεων στην καναδική αγορά, δεν μπορούσε να επηρεάσει τις τιμές της εξαιρετικά ανταγωνιστικής αγοράς του βασικού αυτού προϊόντος.

73 Το Πρωτοδικείο τονίζει, επιπλέον, ότι η προσφεύγουσα δεν διατύπωσε την παραμικρή αντίρρηση βάσει της εν λόγω σχέσεως καθ' όλη τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, ενώ εντούτοις η Επιτροπή την είχε πληροφορήσει, ήδη κατά την συνάντηση της 5ης Νοεμβρίου 1991, όχι μόνο για την επιλογή του Καναδά ως χώρας αναφοράς, αλλά επίσης και για τη χρησιμοποίηση των τιμών της Potacan για τον καθορισμό της κανονικής αξίας (βλ. έγγραφο 19 του φακέλου της διοικήσεως που προσκόμισαν τα θεσμικά όργανα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση). Ομοίως, η προσφεύγουσα δεν αντέδρασε μετά τη θέσπιση, στις 23 Απριλίου 1992, του κανονισμού 1031/92 στον οποίο αναφέρεται ρητά, στην αιτιολογική σκέψη 13, ότι η Potacan ήταν ο μόνος Καναδός παραγωγός που τελικά δέχθηκε να συνεργαστεί και ότι ούτε ο εισαγωγέας που ακούστηκε ούτε οι εξαγωγείς διατύπωσαν αντιρρήσεις κατά της επιλογής αυτής του Καναδά.

74 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι τα θεσμικά όργανα, προσδιορίζοντας την κανονική αξία με βάση στοιχεία που παρασχέθηκαν από τον μόνο παραγωγό που συνεργάστηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας και επαληθεύθηκαν από την Επιτροπή, δεν υπέπεσαν σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, παρά τη σχέση του παραγωγού αυτού με τους κοινοτικούς παραγωγούς.

75 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ομοίως ότι οι αιτιολογικές σκέψεις 13 έως 20 του κανονισμού της Επιτροπής καθώς και οι αιτιολογικές σκέψεις 7 και 8 του επίδικου κανονισμού, στις οποίες διευκρινίζονται επακριβώς οι λόγοι της επιλογής του Καναδά ως χώρας αναφοράς και οι λόγοι που ώθησαν την Επιτροπή να στηριχθεί στα στοιχεία της Potacan λόγω της ελλείψεως συνεργασίας των άλλων παραγωγών, περιέχουν αιτιολογία που ανταποκρίνεται στις επιταγές του άρθρου 190 της Συνθήκης.

76 Επομένως, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου είναι αβάσιμο.

77 Όσον αφορά την αιτίαση που αντλείται από τον φερόμενο ως μη αντιπροσωπευτικό χαρακτήρα της Potacan, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, κατ' αρχάς, ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 7 και 8 του επίδικου κανονισμού προκύπτει άμεσα ότι τα θεσμικά όργανα έκριναν πράγματι ότι έπρεπε να μη λάβουν υπόψη το κόστος παραγωγής της Potacan ενόψει της ιδιαίτερης καταστάσεώς της, αλλά καθόρισαν την κανονική αξία με βάση τις τιμές της πωλήσεως. Επομένως, τα επιχειρήματα που αναφέρονται στις έκτακτες δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε η εταιρία αυτή, λόγω της γεωγραφικής της θέσεως ή της ιδιαίτερης οικονομικής της καταστάσεως, είναι απολύτως αλυσιτελή.

78 Στη συνέχεια, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι η προσφεύγουσα, η οποία είχε εντούτοις πληροφορηθεί από της συνταντήσεώς της της 5ης Νοεμβρίου 1991 με την Επιτροπή τις μεθόδους υπολογισμού του περιθωρίου ντάμπινγκ και το γεγονός ότι η Potacan ήταν η μόνη επιχείρηση της επιλεγείσας χώρας αναφοράς που είχε δεχτεί να συνεργαστεί, δεν προσκόμισε ούτε κατά την διοικητική διαδικασία ούτε καν με τα υπομνήματά της κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Πρωτοδικείου, κανένα στοιχείο από το οποίο να αποδεικνύεται ότι οι τιμές πωλήσεως της Potacan δεν είναι αντιπροσωπευτικές της καναδικής αγοράς.

79 Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί, αφενός μεν, ότι, όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 72, η Potacan δεν ήταν σε θέση να επηρεάσει τις τιμές της πολύ ανταγωνιστικής καναδικής αγοράς, αφετέρου δε, ότι τα θεσμικά όργανα επιβεβαίωσαν με τα υπομνήματά τους ότι είχαν βεβαιωθεί ότι οι τιμές της Potacan αντιστοιχούσαν στις τιμές που εφαρμόζονταν από τους ανταγωνιστές Καναδούς παραγωγούς. Απαντώντας στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, τα θεσμικά όργανα διευκρίνισαν ότι είχαν συγκρίνει τις τιμές που εφάρμοζε η Potacan με τα στοιχεία που αφορούν τις τιμές των ανταγωνιστών παραγωγών και τα οποία περιέχονται στην καταγγελία που αφορά τις εισαγωγές από τη Σοβιετική Ένωση και στη μερική απάντηση της PCS. Δεδομένου ότι η PCS παρέσχε μόνο στοιχεία που ήταν προσιτά στο κοινό, η προσφεύγουσα πρέπει να είχε πρόσβαση στα στοιχεία αυτά και, επομένως, ήταν σε θέση να διατυπώσει αντιρρήσεις κατά του καθορισμού της κανονικής αξίας που της ανακοινώθηκε από την Επιτροπή με το έγγραφό της της 10ης Αυγούστου 1992. Όμως, πρέπει κατ' ανάγκη να διαπιστωθεί ότι η προσφεύγουσα σε κανένα σημείο της διοικητικής διαδικασίας ούτε με τα υπομνήματά της ενώπιον του Πρωτοδικείου ούτε καν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση διετύπωσε αντιρρήσεις ως προς τις τιμές στις οποίες στηρίχθηκε η Επιτροπή, υπό το πρίσμα ιδίως της συγκρίσεώς τους με τις τιμές που εφάρμοζαν οι κύριοι ανταγωνιστές της Potacan στην καναδική αγορά.

80 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου πρέπει επίσης να απορριφθεί.

81 Στο τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου, η προσφεύγουσα αιτιάται την Επιτροπή ότι καθόρισε την κανονική αξία της ποτάσας συνήθους ποιότητας μέσω συνδυασμού των τιμών της καναδικής αγοράς και των τιμών εξαγωγής προς τις Ηνωμένες Πολιτείες.

82 Συναφώς, πρέπει κατ' αρχάς να υπομνησθεί ότι το άρθρο 2, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού ορίζει ως κατευθυντήρια αρχή ότι η κανονική αξία πρέπει να καθορίζεται με τρόπο κατάλληλο και μη στερούμενο λογικής. Η διάταξη αυτή δεν μπορεί επομένως να θεωρηθεί ότι έχει την έννοια ότι αποκλείει τη δυνατότητα των θεσμικών οργάνων να καθορίζουν, σε μια ειδική περίπτωση, την κανονική αξία εφαρμόζοντας από κοινού τις μεθόδους που προβλέπονται στην παράγραφο 5, στοιχείο α', σημεία i και ii, του εν λόγω άρθρου, εφόσον ο συνδυασμός αυτός επιτρέπει πράγματι την επίτευξη πλέον αξιόπιστου και αντιπροσωπευτικότερου αποτελέσματος.

83 Το Πρωτοδικείο τονίζει συναφώς ότι τα θεσμικά όργανα προέβαλαν, χωρίς να αντικρουστούν από την προσφεύγουσα, ότι το μέγεθος των πωλήσεων συνήθους ποτάσας στην καναδική αγορά, στο σύνολό τους και όχι μόνο των πωλήσεων της Potacan, ήταν εξαιρετικά ασήμαντο για να αποτελέσει αντιπροσωπευτική βάση.

84 Στη συνέχεια, πρέπει να σημειωθεί ότι στην αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού της Επιτροπής και στην αιτιολογική σκέψη 8 του επίδικου κανονισμού αναφέρεται ότι τα θεσμικά όργανα έκριναν ότι ο προσδιορισμός της κανονικής αξίας με βάση τις καναδικές και τις αμερικανικές τιμές ήταν κατάλληλος και μη στερούμενος λογικής λόγω του ότι ο Καναδάς και οι Ηνωμένες Πολιτείες

αποτελούν, ως προς την ποτάσα, μια μεγάλη ανταγωνιστική αγορά που εμφανίζει, ενόψει της ελλείψεως τελωνειακών φραγμών και του γεγονότος ότι το προϊόν χρησιμοποιείται στις χώρες αυτές για πανομοιότυπους σκοπούς, τα χαρακτηριστικά μιας ενιαίας αγοράς.

85 Καμία από τις αντιρρήσεις που διατύπωσε η προσφεύγουσα κατά της μεθόδου που εφάρμοσαν τα θεσμικά όργανα δεν μπορεί να ευδοκιμήσει. Ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι οι δύο αγορές είναι ξεχωριστές δεν στηρίζεται, στο δικόγραφο της προσφυγής της, από κανένα αποδεικτικό στοιχείο και, κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει δεκτός. Επιπλέον, κανένα από τα δύο στοιχεία που προέβαλε η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της απαντήσεως δεν μπορεί να στηρίξει τον ισχυρισμό αυτό. Πράγματι, η προσφεύγουσα αναφέρεται, παραπέμποντας στην οικονομική μελέτη για την αγορά της ποτάσας (που έχει επισυναφθεί ως συνημμένο 14 στο δικόγραφο της προσφυγής), σε διαφορές όχι μεταξύ της αμερικανικής και της καναδικής διαφοράς αλλά μεταξύ των διαφόρων περιοχών εντός κάθε μιας από τις δύο αυτές χώρες. Ομοίως, το μέτρο αντιντάμπινγκ που εφαρμόστηκε από τις Ηνωμένες Πολιτείες το 1987 κατά του Καναδά στερείται σημασίας, δεδομένου ότι δεν εφαρμοζόταν πλέον κατά τη διάρκεια της περιόδου έρευνας.

86 Πρέπει ομοίως να απορριφθεί η αντίρρηση της προσφεύγουσας που αντλείται από το ότι στην αναγγελία για την έναρξη της διαδικασίας αντιντάμπινγκ δεν αναφερόταν το γεγονός ότι η Επιτροπή προετίθετο να προβεί σε συνδυασμό των εσωτερικών καναδικών τιμών και των τιμών εξαγωγής. Πράγματι, καμία διάταξη του βασικού κανονισμού, ούτε ειδικότερα το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεν υποχρεώνει την Επιτροπή να επιλέξει και να πληροφορήσει σχετικώς τα μέρη, ήδη με την αναγγελία για την έναρξη της διαδικασίας, τη μέθοδο καθορισμού της κανονικής αξίας. Μόνο κατά τη μεταγενέστερη φάση της ανακοινώσεως των περιστατικών και των εκτιμήσεων επί των οποίων η Επιτροπή προτίθεται να συστήσει τη θέσπιση οριστικών δασμών, που αναφέρεται στο άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο β', η Επιτροπή υποχρεούται να πληροφορήσει τα μέρη για την επιλεγείσα μέθοδο. Εν προκειμένω, η Επιτροπή συμμορφώθηκε προς την υποχρέωση αυτή με το έγγραφο που απηύθυνε στην προσφεύγουσα με ημερομηνία 10 Αυγούστου 1992.

87 Τέλος, κακώς η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι κανένα από τα μέρη δεν είχε την ευκαιρία να αμφισβητήσει τον ισχυρισμό που αναφέρεται στη μεγάλη ανταγωνιστική αγορά πριν από τη δημοσίευση του επίδικου κανονισμού με τον

οποίο θεσπίστηκαν οι δασμοί αντιντάμπινγκ. Όχι μόνον η άποψη αυτή περιέχεται στο προαναφερθέν έγγραφο της Επιτροπής της 10ης Αυγούστου 1992, αλλά είχε επίσης διευκρινισθεί με τον προσωρινό κανονισμό της Επιτροπής της 23ης Απριλίου 1992.

88 Επιπλέον, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι πολυάριθμα στοιχεία της δικογραφίας επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι ο Καναδάς και οι Ηνωμένες Πολιτείες πρέπει να θεωρηθούν ότι αποτελούν μια μεγάλη ανταγωνιστική αγορά. Έτσι, η Association européenne des importateurs de fertilisants (EFIA) πρότεινε, με το έγγραφό της προς την Επιτροπή με ημερομηνία 31 Οκτωβρίου 1991, να θεωρήσει ως εγχώριες πωλήσεις τις πωλήσεις ποτάσας στον Καναδά και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ομοίως, από τη δικογραφία προκύπτει ότι στις καναδικές στατιστικές καταχωρίζονται ως εγχώριες πωλήσεις ποτάσας τόσο οι πωλήσεις στον Καναδά όσο και οι εξαγωγές προς τις Ηνωμένες Πολιτείες.

89 Από το σύνολο των ανωτέρω στοιχείων προκύπτει ότι η μέθοδος που εφάρμοσαν τα θεσμικά όργανα για τον καθορισμό της κανονικής αξίας της ποτάσας συνήθους ποιότητας συνάδει προς το άρθρο 2, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού. Κατά συνέπεια, τα επιχειρήματα που αναπτύσσονται στο τρίτο σκέλος του λόγου αυτού πρέπει επίσης να απορριφθούν.

90 Τέλος, διαπιστώνεται ότι, σε αντίθεση προς τα ισχυριζόμενα από την προσφεύγουσα, τα θεσμικά όργανα προέβησαν, στον επίδικο κανονισμό και στον κανονισμό της Επιτροπής, σε επαρκή αιτιολόγηση του καθορισμού της κανονικής αξίας. Οι αιτιολογικές σκέψεις 13 έως 16 του κανονισμού της Επιτροπής και οι αιτιολογικές σκέψεις 7 και 8 του επίδικου κανονισμού περιέχουν σαφή αιτιολόγηση των κύριων στοιχείων που επεισήλθαν στον καθορισμό της κανονικής αξίας και, ειδικότερα, της επιλογής της χώρας αναφοράς, του γεγονότος ότι η Επιτροπή δεν κατόρθωσε τελικά να συλλέξει στοιχεία παρά μόνον από την Potacan, της αναγκαιότητας να μη λάβει υπόψη το κόστος παραγωγής της Potacan λόγω της ιδιαίτερης καταστάσεώς της και του λόγου για τον οποίο ελήφθησαν επίσης υπόψη οι τιμές εξαγωγής προς τις Ηνωμένες Πολιτείες ως προς τη συνήθη ποτάσα. Ελλείψει ειδικής αμφισβητήσεως εκ μέρους της προσφεύγουσας κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας η οποία θα μπορούσε ενδεχομένως να καταστήσει αναγκαία λεπτομερέστερη αιτιολόγηση, οι

επεξηγήσεις αυτές πρέπει να θεωρηθούν ότι πληρούν τις επιταγές του άρθρου 190 της Συνθήκης κατά τις οποίες από την αιτιολογία μιας πράξεως πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και αναμφισβήτητο η συλλογιστική του εκδότη της, έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να γνωρίζουν τους λόγους που οδήγησαν στη λήψη του μέτρου για να είναι σε θέση να προασπίσουν τα δικαιώματά τους και στον κοινοτικό δικαστή να ασκήσει τον έλεγχό του (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1987, 255/84, Nachi Fujikoshi κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 1861, σκέψη 39).

91 Κατά συνέπεια ο πρώτος λόγος πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Δεύτερος λόγος: παράνομη εκτίμηση της ζημίας λόγω του γεγονότος ότι δεν ελήφθη υπόψη ο ρόλος των υποβαλόντων καταγγελία

Επιχειρήματα των διαδίκων

92 Ο δεύτερος λόγος της προσφεύγουσας στηρίζεται σε τέσσερα επιχειρήματα που αφορούν το γεγονός ότι δεν ελήφθη υπόψη, κατά την ανάλυση της ζημίας, ο ρόλος των υποβαλόντων καταγγελία υπό την ιδιότητά τους ως εισαγωγέων.

93 Πρώτον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι τα θεσμικά όργανα παρέλειψαν να εφαρμόσουν το άρθρο 4, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού, το οποίο ορίζει ότι «όταν οι παραγωγοί συνδέονται με τους εξαγωγείς ή τους εισαγωγείς ή είναι οι ίδιοι εισαγωγείς του προϊόντος που θεωρείται ότι αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων, η έκφραση "κλάδος παραγωγής της Κοινότητας" μπορεί να ερμηνεύεται ως αναφερόμενη στους λοιπούς παραγωγούς (...)». Ενόψει των σημαντικών ποσοτήτων του προϊόντος που εισήγαγαν οι Kali και

SCPA, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι έπρεπε να εφαρμοστεί η προαναφερθείσα διάταξη και να αποκλειστούν οι ποσότητες αυτές από τον «κλάδο παραγωγής της Κοινότητας» που ελήφθη υπόψη για να αποδειχθεί η προκληθείσα ζημία. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα έπρεπε τουλάχιστον να αναφέρουν το ζήτημα προκειμένου να αποδείξουν ότι έλαβαν υπόψη το στοιχείο αυτό.

94 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα θεσμικά όργανα παρέλειψαν να λάβουν υπόψη, κατά τον υπολογισμό της ζημίας, την έκταση στην οποία οι υποβαλόντες την καταγγελία συνέβαλαν οι ίδιοι στη ζημία τους («αυτοπροκληθείσα ζημία») με τις μαζικές τους εισαγωγές ποτάσας. Θεωρεί ότι τα θεσμικά όργανα αγνόησαν πλήρως τις επιπτώσεις του ασκούμενου από την Kali και SCPA ελέγχου των εισαγωγών ποτάσας στην Κοινότητα. Τονίζει ότι στην αιτιολογική σκέψη 17 του επίδικου κανονισμού αναφέρεται, αντιθέτως, ότι οι ίδιοι οι κοινοτικοί παραγωγοί δεν συνέβαλαν στην πρόκληση της ζημίας. Η προσφεύγουσα επισημαίνει το κρατικό μονοπώλιο που είχε η SCPA στη Γαλλία ως προς τις εισαγωγές ποτάσας από τρίτες χώρες και την προϋπόθεση θεωρήσεως, την οποία παρείχε η SCPA υπό την εποπτεία της κυβερνήσεως, όσον αφορά όλες τις εισαγωγές που προέρχονταν από τις εν λόγω χώρες. Χάρη στην ισχυρή θέση που εξασφάλιζε το παραχωρηθέν με τον νόμο μονοπώλιο, η SCPA συνήψε αποκλειστικές συμφωνίες εμπορίας με την Campotex στον Καναδά, την Arab Potash Company στη Μέση Ανατολή και τη Ferchimex όσον αφορά την ποτάσα που προερχόταν από τα κράτη μέλη της Κοινότητας Ανεξαρτήτων Κρατών (στο εξής: ΚΑΚ). Ακόμη και οι εισαγωγές από τη Γερμανία και την Ισπανία που προορίζονταν για τη γαλλική αγορά, καίτοι ελεύθερες δυνάμει της κοινοτικής ρυθμίσεως, πραγματοποιούνται μέσω της SCPA. Η προσφεύγουσα προβάλλει επίσης ότι η Kali και η SCPA δημιούργησαν, ατομικώς ή από κοινού, γραφεία εισαγωγών στις αγορές κλειδιά της Δυτικής Ευρώπης. Η σύμπραξη αυτή της SCPA με την Kali εξηγεί το ασήμαντο ύψος των εμπορικών ανταλλαγών μεταξύ της Γαλλίας και της Γερμανίας, ενώ η Γαλλία, εντούτοις, εξαρτάται από τις εισαγωγές για ένα σημαντικό μέρος της καταναλώσεώς της, η δε γερμανική παραγωγή είναι πλεονάζουσα. Η προσφεύγουσα τονίζει ακόμη ότι, κατά τις στατιστικές Eurostat, δεν υπήρξε κατά τα έτη 1988, 1989 και 1990 καμία εισαγωγή ποτάσας από τη Σοβιετική Ένωση στην Ισπανία ή στη Γερμανία και σχεδόν καμία στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η SCPA διπλασίασε προφανώς τον όγκο των εισαγωγών ποτάσας από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία, αγοράζοντας 250 636 τόνους μέσω του ενδιαμέσου της κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους από αυτό κατά το οποίο είχε υποβάλει την καταγγελία αντιντάμπινγκ. Η προσφεύγουσα επιμένει επίσης στο γεγονός ότι στις 27 Ιουλίου 1990, ήτοι λίγο πριν την έναρξη της διαδικασίας αντιντάμπινγκ αλλά αμέσως μετά τη λήξη της περιόδου αναφοράς που είχε επιλέξει

αυθαίρετα η Επιτροπή, η Επιτροπή επέτρεψε, βάσει του άρθρου 115 της Συνθήκης ΕΚ, την επιβολή από τη Γαλλική Κυβέρνηση περιορισμών στην εισαγωγή ποτάσας από την Σοβιετική Ένωση, οπότε ακόμη και οι εισαγωγές ποτάσας από τρίτες χώρες που είχαν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός των άλλων κρατών μελών απαγορεύθηκαν πράγματι στη Γαλλία από τις 27 Ιουλίου 1990 μέχρι τα τέλη του 1990.

95 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο έπρεπε, κατά τον υπολογισμό της ζημίας, να σταθμίσουν τα αποτελέσματα των «ανεπίσημων» εισαγωγών με τον όγκο των εισαγωγών που πραγματοποιήθηκαν μέσω της μεγάλης δέσμης συμφωνιών περί των εισαγωγών Ευρωπαίων παραγωγών οι οποίοι είχαν εισαγάγει μεγάλες ποσότητες ποτάσας οιασδήποτε προελεύσεως. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το ντάμπινγκ και η συνακόλουθη κατά την έννοια της ρυθμίσεως αντιντάμπινγκ ζημία δεν μπορούν παρά να οφείλονται στις «ανεπίσημες» εισαγωγές και θεωρεί ότι τα θεσμικά όργανα είχαν καθήκον να διευκρινίσουν κατά πόσον η ζημία οφειλόταν στις «μη ελεγχόμενες» εξαγωγές των οποίων η αναλογία μειώθηκε σε σύγκριση με τους 780 000 τόνους που είχαν εισαχθεί από τη Σοβιετική Ένωση μέσω του δικτύου των Ευρωπαίων παραγωγών. Έστω και αν οι «ανεπίσημοι» εξαγωγείς αρνήθηκαν να συνεργαστούν, η Επιτροπή θα μπορούσε, με βάση την πείρα και την τεκμηρίωση της προσφεύγουσας και των υποβαλόντων καταγγελία να κάνει μια σχετικά σαφή διάκριση μεταξύ των επίσημων και ανεπίσημων εισαγωγών για να προσδιορίσει αντιστοίχως τη ζημία. Δεδομένου ότι από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο προέβησαν στους υπολογισμούς αυτούς, η προσφεύγουσα συνάγει το συμπέρασμα ότι η απόφαση για τον υπολογισμό της ζημίας είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη.

96 Τέταρτον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι τα κοινοτικά όργανα αμέλησαν να αναπροσαρμόσουν διαχρονικώς τα οικονομικά στοιχεία στα οποία στήριξαν τα συμπεράσματά τους όσον αφορά τη ζημία. Τονίζει συναφώς ότι ως προς την κοινοτική κατανάλωση ποτάσας και τις εισαγωγές της σοβιετικής ποτάσας υφίστανται μόνον αντλούμενα εμμέσως αριθμητικά στοιχεία για το 1990 και κανένα αριθμητικό στοιχείο για το 1991. Καίτοι παραδέχεται ότι τα θεσμικά όργανα διαθέτουν ορισμένα περιθώρια εκτιμήσεως για τον καθορισμό της περιόδου που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της ζημίας, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι, εν προκειμένω, τα εν λόγω όργανα υπερέβησαν τα σχετικά όρια, παραλείποντας να υπολογίσουν τη ζημία που προκλήθηκε κατά τη διάρκεια της έρευνας.

97 Το Συμβούλιο τονίζει κατ' αρχάς ότι το φαινόμενο της «ποτάσας περεστρόικα», σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, δεν περιορίστηκε στην περίοδο της έρευνας και εξακολουθεί πάντοτε να υφίσταται, συχνά με ψευδή δήλωση προελεύσεως. Εξάλλου, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η SCPA δεν διαθέτει μονοπώλιο και δεν ελέγχει όλες τις εισαγωγές ποτάσας που κατάγονται από τις τρίτες χώρες, επειδή η ποτάσα που βρίσκεται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας θα μπορούσε ευκολότατα να εισαχθεί στη Γαλλία.

98 Απαντώντας στο πρώτο επιχείρημα της προσφεύγουσας, το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι από το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού, ειδικότερα δε από τη λέξη «μπορεί», προκύπτει ότι τα κοινοτικά όργανα διαθέτουν ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως να αποφασίσουν τον αποκλεισμό ή μη από τον «κλάδο παραγωγής της Κοινότητας» των παραγωγών οι οποίοι είναι οι ίδιοι εισαγωγείς προϊόντος που αποτελεί το αντικείμενο ντάμπινγκ. Υποστηρίζει ότι οι Kali και η SCPA, ενόψει του ασήμαντου ύψους των εισαγωγών που πραγματοποίησαν, δεν υπήρχε λόγος να αποκλειστούν από τον κλάδο παραγωγής της Κοινότητας. Εξάλλου, δεδομένου ότι τα θεσμικά όργανα δεν υποχρεούνται να αιτιολογούν λεπτομερώς και την παραμικρότερη από τις σκέψεις τους, δεν είναι δυνατόν να συναχθεί από το γεγονός ότι οι κανονισμοί της Επιτροπής και του Συμβουλίου δεν αναφέρουν τους λόγους για τους οποίους δεν προέβησαν στον αποκλεισμό αυτόν ότι δεν είχαν αντιληφθεί τον ρόλο της Kali και της SCPA ως εισαγωγέων.

99 Η Επιτροπή προσθέτει ότι ο αποκλεισμός των δύο υποβαλόντων καταγγελία είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του «κλάδου παραγωγής της Κοινότητας», χωρίς παρά ταύτα να επηρεάσει την προκληθείσα ζημία. Κατά συνέπεια, η μη εφαρμογή του προπαρατεθέντος άρθρου 4, παράγραφος 5, δεν στηρίζει την άποψη της προσφεύγουσας, επειδή η εφαρμογή του ουδόλως θα επηρέαζε το αποτέλεσμα.

100 Δεύτερον, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι οι εισαγωγές της σοβιετικής ποτάσας που πραγματοποίησαν η Kali και η SCPA δεν μπορούν να συνετέλεσαν στη ζημία που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία («αυτοπροκληθείσα ζημία») λόγω του ότι εισήγαγαν μόνο 15 % του συνόλου των εισαγωγών από τη χώρα αυτή κατά τη διάρκεια της περιόδου έρευνας, οι οποίες αντιπροσώπευαν μόνο 2,3 %

όλων των πωλήσεων της κοινοτικής βιομηχανίας, βάσει αποκλειστικώς μακροχρόνιων συμβάσεων, και λόγω του ότι μεταπώλησαν το προϊόν σε κανονικές τιμές αγοράς. Το Συμβούλιο ισχυρίζεται ότι έλαβε υπόψη τις εισαγωγές αυτές των δύο Ευρωπαίων παραγωγών και ότι η αιτιολογική σκέψη του επίδικου κανονισμού κατά την οποία «η Επιτροπή δεν διαπίστωσε κατά την έρευνα κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ή που να είναι ικανό να αποδείξει ότι η διαχείριση που ασκήθηκε από τους κοινοτικούς παραγωγούς μπορούσε να έχει συμβάλει στη σημαντική ζημία που προξενήθηκε» αφορά την πρακτική των εισαγωγών ποτάσας από την πρώην Σοβιετική Ένωση.

101 Η ΑΡΕΡ προσθέτει ότι τα μέτρα προστασίας που ελήφθησαν, κατ' εφαρμογή του άρθρου 115 της Συνθήκης, ήταν αναγκαία για την προστασία της γαλλικής αγοράς, κατά την περίοδο μεταξύ της ενάρξεως της διαδικασίας αντιντάμπινγκ και της θεσπίσεως των δασμών, από την πλημμυρίδα των μεγάλων ποσοτήτων που εισήγοντο σε τιμές εξαιρετικά χαμηλές από την ΚΕΚ και με προορισμό τη γαλλική αγορά μέσω των λιμένων άλλων κρατών μελών.

102 Τρίτον, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η σχέση μεταξύ των «επίσημων» εισαγωγών και της «ποτάσας περεστρόικα» στερείται σημασίας και ότι τα κοινοτικά όργανα έλαβαν υπόψη το σύνολο των εισαγωγών από την πρώην Σοβιετική Ένωση, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 109 % μεταξύ 1986 και της περιόδου έρευνας και των οποίων το μερίδιο αγοράς αυξήθηκε από 5,1 σε 10,8 %.

103 Η Επιτροπή, επιβεβαιώνοντας την άποψη του Συμβουλίου, υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ιδίως στην προπαρατεθείσα υπόθεση Nachi Fujikoshi κατά Συμβουλίου (σκέψη 46), «η ζημία που υφίσταται ορισμένη παραγωγή της Κοινότητας από εισαγωγές σε τιμές ντάμπινγκ πρέπει να εκτιμάται σφαιρικώς χωρίς να απαιτείται, πράγμα που είναι εξάλλου αδύνατο, να εξατομικεύεται το μερίδιο της ζημίας αυτής που πρέπει να καταλογιστεί σε καθεμιά από τις υπεύθυνες εταιρίες».

104 Η APEP θεωρεί ότι, μετά τις πολιτικές και οικονομικές μεταβολές που επήλθαν στη Σοβιετική Ένωση το 1990 και συνεπεία της μεταβάσεως από ένα σύστημα επιχειρήσεων κρατικού εμπορίου σε ένα σύστημα ελεύθερης επαγγελματικής δραστηριότητας, όλες οι εξαγωγές ήταν ουσιαστικά «μη ελεγχόμενες».

105 Τέταρτον, το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η έρευνα αφορούσε την περίοδο μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου και της 30ής Ιουνίου 1990 και ότι όλα τα συμπεράσματα σχετικά με το ντάμπινγκ, τη ζημία και την αιτιώδη συνάφεια στηρίζονται αποκλειστικά στα περιστατικά που επήλθαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής. Τα θεσμικά όργανα ουδέποτε λαμβάνουν υπόψη περιστατικά που επέρχονται μετά την περίοδο της έρευνας, διότι αυτό θα τα υποχρέωνε να αναθεωρούν συνεχώς τα συμπεράσματά τους. Εντούτοις, όσον αφορά τη ζημία, λαμβάνουν συνήθως υπόψη τις πληροφορίες που αφορούν περιστατικά μεταγενέστερα της περιόδου έρευνας προκειμένου να δώσουν μια εικόνα της εξελίξεως των μεριδίων αγοράς και των τιμών. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι στο μέτρο που η προσφεύγουσα θεωρεί ότι τα συμπεράσματα των θεσμικών οργάνων στηρίζονται σε μη επίκαιρα πλέον στοιχεία έχει την ευχέρεια να ζητήσει επανεξέταση βάσει του άρθρου 14 του βασικού κανονισμού.

106 Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι η ζημία πρέπει να προκλήθηκε από το ντάμπινγκ του οποίου η ύπαρξη είναι αποδεδειγμένη και πρέπει να συνδέεται με την περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας εφαρμόστηκε το ντάμπινγκ. Για λόγους αντικειμενικότητας, ασφάλειας του δικαίου και ταχείας διεκπεραιώσεως της διαδικασίας έρευνας η περίοδος αυτή έπρεπε να καθοριστεί σαφώς και επακριβώς.

107 Στο υπόμνημά της απαντήσεως, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι οι θυγατρικές της SCPA και της Kali στο Βέλγιο, τις Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο εισήγαγαν ποτάσα από την πρώην Σοβιετική Ένωση μέσω επίσης της Ferchimex. Όμως, τα στοιχεία αυτά ούτε καν αναφέρονται στους επίδικους κανονισμούς ούτε, ακόμη λιγότερο, εξετάστηκαν ενόψει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού. Ενόψει του ουσιώδους ρόλου της SCPA στο πλαίσιο της υποβολής καταγγελίας, το γεγονός καθαυτό ότι στη Γαλλία οι εισαγωγές από τη Ferchimex πραγματοποιήθηκαν μόνο μέσω της SCPA έχει κεφαλαιώδη σημασία. Δεν πρόκειται εδώ για τη «διαχείριση που ασκήθηκε από

τους κοινοτικούς παραγωγούς» αλλά για το γεγονός ότι η κοινοτική ρύθμιση αντιντάμπινγκ προβλέπει ότι, όπου μια καταγγέλλουσα επιχείρηση είναι επίσης ο εισαγωγέας (του οποίου η ευθύνη είναι προφανής σε θέματα διαπραγματεύσεως των τιμών) του προϊόντος που αποτελεί το αντικείμενο προβαλλόμενου ντάμπινγκ, ο παράγων αυτός πρέπει να αναλύεται και να διευκρινίζεται μεθοδικά στα συμπεράσματα που αφορούν τη ζημία. Μια επιχείρηση που διατρέχει τον κίνδυνο να της επιβληθούν δασμοί αντιντάμπινγκ, συνεπεία εμπορικών πράξεων με εταιρία που υπέβαλε καταγγελία, δικαιούται να γνωρίζει, σύμφωνα με το άρθρο 190 της Συνθήκης, τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή επιβάλλει κύρωση για τις πράξεις αυτές.

108 Η προσφεύγουσα θεωρεί στη συνέχεια ότι, επειδή το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι οι εισαγωγές της Kali και της SCPA δεν συνετέλεσαν στη ζημία που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία και επειδή διενήργησε το ουσιώδες μέρος των πράξεών της εντός της Κοινότητας με τους υποβαλόντες καταγγελία ή μέσω αυτών, το αποτέλεσμα των πωλήσεών της δεν μπορούσε να προκαλέσει ζημία. Τα θεσμικά όργανα έπρεπε επομένως να προσαρμόσουν τα μέτρα περί θεσπίσεως των δασμών κατά τρόπο ώστε να μην περιληφθούν οι πράξεις αυτές στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω μέτρων.

109 Το Συμβούλιο απαντά, με το υπόμνημά του ανταπαντήσεως, ότι η έρευνα δεν πραγματοποιήθηκε κατά της προσφεύγουσας αλλά κατά των εισαγωγών ποτάσας από την πρώην Σοβιετική Ένωση και ότι, καίτοι τα θεσμικά όργανα μπορούν, σε ορισμένες περιστάσεις, να εξετάσουν ατομικώς την περίπτωση ορισμένων εξαγωγέων, δεν μπορούν, αντιθέτως, να εξετάσουν ατομικώς την περίπτωση κάθε εισαγωγέα.

Κρίση του Πρωτοδικείου

110 Η προσφεύγουσα, με τα δύο πρώτα της επιχειρήματα, υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι οι ποσότητες ποτάσας που εισήγαγαν οι κοινοτικοί παραγωγοί, κυρίως δε η Kali και η SCPA, έπρεπε να ωθήσουν τα θεσμικά όργανα να θεωρήσουν, αφενός, ότι έπρεπε να τις αποκλείσουν από τον ορισμό του «κλάδου παραγωγής της Κοινότητας» κατά το άρθρο 4, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού και, αφετέρου, ότι οι κοινοτικοί παραγωγοί είχαν συμβάλει οι ίδιοι στην

προκληθείσα ζημία. Θεωρεί επίσης ότι τα θεσμικά όργανα έπρεπε, τουλάχιστον, να αναφέρουν το φαινόμενο των εισαγωγών προκειμένου να αποδείξουν ότι έλαβαν υπόψη το στοιχείο αυτό και να αιτιολογήσουν την απόφασή τους επί του σημείου αυτού.

111 Πρέπει να υπομνησθεί ότι από το προαναφερθέν άρθρο 4, παράγραφος 5, προκύπτει ότι εναπόκειται στα θεσμικά όργανα, κατά την άσκηση της εξουσίας τους εκτιμήσεως, να εξετάζουν αν πρέπει να αποκλείσουν από τον κλάδο παραγωγής της Κοινότητας τους παραγωγούς οι οποίοι είναι οι ίδιοι εισαγωγείς του προϊόντος που αποτελεί το αντικείμενο ντάμπινγκ. Η εξουσία αυτή εκτιμήσεως πρέπει να ασκείται κατά περίπτωση, σε συνάρτηση με όλα τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Μαρτίου 1990, C-156/87, Gestetner κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-781, σκέψη 43).

112 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι τα θεσμικά όργανα έκριναν ότι δεν υπήρχε λόγος να αποκλεισθούν η SCPA και η Kali από τον ορισμό του κλάδου παραγωγής της Κοινότητας λόγω του ότι, κατά την περίοδο έρευνας, οι εισαγωγές των δύο αυτών εταιριών αντιπροσώπευαν μόνον το 15 % του συνόλου των εισαγωγών ποτάσας από την πρώην Σοβιετική Ένωση και ότι οι πωλήσεις των εισαχθέντων προϊόντων αποτέλεσαν μόνο το 2,3 % όλων των πωλήσεων του κλάδου παραγωγής της Κοινότητας.

113 Διαπιστώνεται επίσης ότι η προσφεύγουσα, η οποία περιορίστηκε, με τα υπομνήματα που κατέθεσε ενώπιον του Πρωτοδικείου, να χαρακτηρίσει σημαντικές τις ποσότητες που είχαν εισαγάγει οι εν λόγω παραγωγοί, χωρίς να παράσχει συναφώς το παραμικρό αριθμητικό στοιχείο, δήλωσε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι συμφωνεί με τα αριθμητικά στοιχεία που προσκόμισαν τα θεσμικά όργανα.

114 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι το Συμβούλιο δεν υπερέβη τα όρια εκτιμήσεως που παρέχει στα θεσμικά όργανα το άρθρο 4, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού αποφασίζοντας, ενόψει του ασήμαντου ποσοστού που αντιπροσώπευαν οι εισαγωγές αυτές των κοινοτικών παραγωγών, να μην τους συμπεριλάβει στον κλάδο παραγωγής της Κοινότητας.

115 Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι τα θεσμικά όργανα διευκρίνισαν, χωρίς να αντικρουστούν από την προσφεύγουσα, ότι οι προαναφερθέντες παραγωγοί προέβησαν στις εισαγωγές αυτές μόνο βάσει μακροχρόνιων συμβάσεων και μεταπώλησαν το προϊόν σε κανονικές τιμές αγοράς.

116 Κατά συνέπεια, τα θεσμικά όργανα δεν υπερέβησαν τα όρια εξουσίας που τους έχουν αναγνωριστεί, θεωρώντας ότι οι προαναφερθέντες παραγωγοί δεν είχαν συμβάλει, με τις εισαγωγές τους, στη ζημία που προκλήθηκε στην κοινοτική βιομηχανία.

117 Ως προς την αντίρρηση που στηρίζεται στην προβαλλόμενη έλλειψη εξετάσεως ή αιτιολογήσεως, πρέπει κατ' αρχάς να τονιστεί ότι, σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, δεν μπορεί από το γεγονός ότι ο επίδικος κανονισμός δεν αναφέρει τους λόγους για τους οποίους τα θεσμικά όργανα δεν απέκλεισαν τους προαναφερθέντες παραγωγούς από τον κλάδο παραγωγής της Κοινότητας να συναχθεί ότι τα κοινοτικά όργανα δεν έλαβαν υπόψη τον ρόλο τους ως εισαγωγέων.

118 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει στη συνέχεια ότι, κατά πάγια νομολογία, δεν απαιτείται να παρατίθενται στην αιτιολογία όλα τα σημαντικά πραγματικά και νομικά στοιχεία, δεδομένου ότι οι απαιτήσεις της αιτιολογίας πρέπει να κρίνονται βάσει ιδίως των συμφραζομένων της πράξεως και του συνόλου των νομικών κανόνων που διέπουν τον οικείο τομέα (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1986, 203/85, Nicolet, Συλλογή 1986, σ. 2049, σκέψη 10). Όμως, διαπιστώνεται κατ' ανάγκη ότι από τους προαναφερθέντες λόγους προκύπτει σαφώς ότι δεν χρειαζόταν να αποκλειστούν οι δύο προαναφερθείσες εταιρίες από τον κλάδο παραγωγής της Κοινότητας και ότι η προσφεύγουσα δεν είχε, επιπλέον, διατυπώσει συναφώς το παραμικρό αίτημα καθ' όλη τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας — με εξαίρεση τις παρατηρήσεις που περιέχονται στο έγγραφό της της 21ης Σεπτεμβρίου 1992 οι οποίες, όπως διευκρινίζεται κατωτέρω (σκέψεις 160 έως 163), δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη λόγω της εκπρόθεσμης υποβολής τους — ενώ εντούτοις γνώριζε κάλλιστα την κατάσταση δεδομένου ότι είχε πωλήσει η ίδια το επίδικο προϊόν στους εν λόγω παραγωγούς. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προσάπτει στα θεσμικά όργανα ότι παρέβησαν το άρθρο 190 της Συνθήκης, επειδή δεν διευκρίνισαν λεπτομερώς στον κανονισμό, τις απόψεις τους επί του σημείου αυτού.

119 Εξάλλου, και για τους ίδιους λόγους, διαπιστώνεται ότι τα θεσμικά όργανα όφειλαν να επεξηγήσουν λεπτομερώς, στον κανονισμό, ότι οι εισαγωγές που είχαν πραγματοποιήσει οι κοινοτικοί παραγωγοί, οι οποίες αντιπροσώπευαν μόνον το 15 % των εισαγωγών από την πρώην Σοβιετική Ένωση και μεταπωλήθηκαν σε κανονικές τιμές αγοράς, δεν συνετέλεσαν στη ζημία που προκλήθηκε στον κλάδο παραγωγής της Κοινότητας. Επιπλέον, πρέπει να τονισθεί ότι ο επίδικος κανονισμός περιέχει, στην αιτιολογική σκέψη 17, μια λακωνική μεν αλλά επαρκή εντούτοις αιτιολογία ενόψει των εν προκειμένω περιστάσεων, επειδή στη σκέψη αυτή αναφέρεται ότι «η Επιτροπή δεν διαπίστωσε κατά την έρευνα κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ή που να είναι ικανό να αποδείξει ότι η διαχείριση που ασκήθηκε από τους κοινοτικούς παραγωγούς μπορούσε να είχε συμβάλει στη σημαντική ζημία που προξενήθηκε», όπου με τη διαχείριση που ασκήθηκε από τους κοινοτικούς παραγωγούς νοείται ιδίως, όπως υπογράμμισαν τα θεσμικά όργανα, η πρακτική των εισαγωγών ποτάσας από την πρώην Σοβιετική Ένωση. Κατά συνέπεια, ο κανονισμός δεν πάσχει κανένα ελάττωμα αιτιολογίας κατά την έννοια του άρθρου 190 της Συνθήκης ως προς το ζήτημα της προβαλλόμενης «αυτοπροκληθείσας ζημίας».

120 Όσον αφορά το τρίτο επιχείρημα που αντλείται από τη διάκριση μεταξύ των «επίσημων» εισαγωγών και των «ανεπίσημων εισαγωγών ή των εισαγωγών περεστρόικα», αρκεί να επισημανθεί ότι η διαδικασία αντιντάμπινγκ αφορούσε όλες τις εισαγωγές ποτάσας της πρώην Σοβιετικής Ενώσεως, οι οποίες είχαν αυξηθεί κατά 109 % μεταξύ του 1986 και της περιόδου της έρευνας και των οποίων το μερίδιο αγοράς είχε ανέλθει από 5,1 σε 10,8 %. Όμως, καίτοι αποτελεί τρέχουσα πρακτική να γίνεται διάκριση μεταξύ των διαφόρων παραγωγών της ίδιας χώρας και να καθορίζεται, ως προς καθέναν από αυτούς, αν τα προϊόντα τους αποτελούν ή μη το αντικείμενο ντάμπινγκ, αποδεικνύει αντιθέτως αδύνατο το να γίνεται διάκριση μεταξύ των προϊόντων ενός και του ίδιου παραγωγού ανάλογα με τις διάφορες οδούς διοχετεύσεως μέσω των οποίων εισάγονται στην Κοινότητα. Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να υπομνησθεί ότι η ύπαρξη ντάμπινγκ καθορίστηκε, εν προκειμένω, με βάση ακριβώς τις τιμές μεταπωλήσεως της προσφεύγουσας, η οποία ήταν ο «επίσημος» εισαγωγέας του οικείου προϊόντος, και επομένως, δεν μπορεί αυτή, να ισχυρίζεται ότι οι «επίσημες» εισαγωγές δεν συνετέλεσαν στη ζημία που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία.

121 Ως προς το τέταρτο επιχείρημα, που αντλείται από την έλλειψη διαχρονικής αναπροσαρμογής των στοιχείων στα οποία στηρίχθηκαν τα συμπεράσματα που αφορούν τη ζημία, αρκεί να διαπιστωθεί ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε

το παραμικρό συγκεκριμένο αποδεικτικό στοιχείο για το ότι η κατάσταση είχε μεταβληθεί σε τέτοιο σημείο ώστε να συμπεράσματα της έρευνας να μην ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

122 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο δεύτερος λόγος είναι αβάσιμος στο σύνολό του.

Τρίτος λόγος: μη λήψη υπόψη των εισαγωγών από άλλες χώρες

Επιχειρήματα των διαδίκων

123 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 4 του βασικού κανονισμού περιορίζοντας την έκταση της έρευνάς της ως προς τη ζημία στις εισαγωγές καταγωγής Σοβιετικής Ενώσεως. Προβάλλει ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου έρευνας, σημαντικές ποσότητες ποτάσας είχαν εισαχθεί από άλλες χώρες όπως το Ισραήλ, την Ιορδανία, τον Καναδά και την Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας (στο εξής: ΛΔΓ) και εκπλήσσεται επειδή η Επιτροπή άνευ ετέρου και χωρίς αιτιολογία αγνόησε τα ενδεχόμενα αποτελέσματα των άλλων αυτών εισαγωγών, ενώ στην αιτιολογική σκέψη 35 του κανονισμού 1031/92 αναφέρεται ότι «οι εισαγωγές από άλλες χώρες επηρέασαν την κοινοτική βιομηχανία». Ακόμη περισσότερο εκπλήσσει το γεγονός ότι στη σκέψη 17 του προσβαλλόμενου κανονισμού το Συμβούλιο εκθέτει ότι δεν έλαβε υπόψη τις εισαγωγές αυτές από άλλες χώρες για τον λόγο ότι «οι ποσότητες ήταν σχετικά περιριορισμένες». Όμως, ο όγκος των εισαγωγών ποτάσας από το Ισραήλ, την Ιορδανία, τον Καναδά και την ΛΔΓ υπερέβησαν κατά πολύ τον όγκο των εισαγωγών από την πρώην Σοβιετική Ένωση, όπως προκύπτει από τον πίνακα που περιέχεται στο συνημμένο 13 του δικογράφου της προσφυγής.

124 Η προσφεύγουσα θεωρεί ομοίως ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, τα κοινοτικά όργανα έπρεπε, σύμφωνα με την προηγούμενη πρακτική [κανονισμός (ΕΟΚ) 2907/83 του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 1983, για την περάτωση της διαδικασίας αντιντάμπινγκ που αφορά τις εισαγωγές ακατέργαστου νικελίου, όχι σε κράμα, υπό τη μορφή καθόδων παραγομένων με ηλεκτρόλυση είτε μη

κομμένων είτε κομμένων σε σχήμα τετραγώνου, καταγωγής Σοβιετικής Ενώσεως, ΕΕ L 286, 1983, σ. 29], να αναπτύξουν λεπτομερέστερα τα συμπεράσματά τους επί του ζητήματος αυτού.

125 Το Συμβούλιο απαντά ότι το ζήτημα αν άλλες εισαγωγές συνετέλεσαν πράγματι στη ζημία προϋποθέτει την εκτίμηση περίπλοκων οικονομικών ζητημάτων ως προς τα οποία τα κοινοτικά όργανα διαθέτουν ευρέα περιθώρια εκτιμήσεως. Υπενθυμίζει επίσης ότι στον κανονισμό αναφέρεται ότι δεν ελήφθησαν υπόψη τα ενδεχόμενα αποτελέσματα από τις άλλες αυτές εισαγωγές.

126 Το Συμβούλιο υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι αναφέρθηκε σαφώς στον όγκο και τις τιμές των εισαγωγών από άλλες χώρες και υπογραμμίζει ότι, ακόμη και αν ο όγκος των εισαγωγών αυτών υπερέβαινε τον όγκο των εισαγωγών από την πρώην Σοβιετική Ένωση, ο όγκος των εισαγωγών καθεμίας από τις άλλες χώρες παρουσίαζε πτωτική τάση, ενώ συγχρόνως οι εισαγωγές από την πρώην Σοβιετική Ένωση είχαν αυξηθεί σημαντικά.

127 Το Συμβούλιο, στη συνέχεια, υποστηρίζει ότι κύριος λόγος για τον οποίο δεν δέχτηκε την ύπαρξη ενδεχομένων αποτελεσμάτων από τις εισαγωγές άλλων χωρών και ότι, σε αντίθεση προς την υπόθεση του νικελίου που επικαλείται η προσφεύγουσα, δεν υφίστατο κανένα αποδεικτικό στοιχείο που να πιστοποιούσε υποτιμολόγηση ως προς τα εισαχθέντα αυτά προϊόντα που πωλούνταν σε συνήθεις τιμές αγοράς.

128 Η APEP υποστηρίζει ότι δεν υφίσταται καμία υποχρέωση από τον νόμο σε βάρος των κοινοτικών οργάνων που να τους επιβάλλει να κινούν διαδικασίες αντιντάμπινγκ κατά άλλων χωρών από αυτές τις οποίες αφορά η καταγγελία. Δεδομένου ότι οι εισαγωγές ποτάσας καταγωγής Σοβιετικής Ενώσεως ήταν οι μόνες οι οποίες είχαν παρουσιάσει έντονη αύξηση και οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σε τιμές υπερβολικά χαμηλές, δεν υφίσταται δυσμενής διάκριση.

129 Στο υπόμνημά της απαντήσεως, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι, όταν η Επιτροπή έλαβε μέτρα σχετικά με την παρούσα υπόθεση, στον ειδικευμένο στο εμπόριο λιπασμάτων τύπο εμφανίστηκαν δημοσιεύματα για μια καταγγελία αντιντάμπινγκ που είχαν υποβάλει οι καταγγείλαντες κατά του Καναδά. Από αυτό συνάγει ότι τα θεσμικά όργανα είχαν στην κατοχή τους αποκαλυπτικά στοιχεία ως προς το ότι οι εισαγωγές ποτάσας από μια άλλη χώρα αποτελούσαν το αντικείμενο ντάμπινγκ και προκαλούσαν ζημία στον υποβαλόντα την καταγγελία. Όμως, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι στον επίδικο κανονισμό αυτό δεν αναφέρεται.

130 Το Συμβούλιο απαντά, με το υπόμνημά του ανταπαντήσεως, ότι η καταγγελία αυτή τελικά αποσύρθηκε και ότι μπορεί επομένως να υποτεθεί ότι η καταγγελία δεν περιείχε, εκ πρώτης όψεως, αποδεικτικά στοιχεία ως προς την ύπαρξη ντάμπινγκ ή ζημίας.

Κρίση του Πρωτοδικείου

131 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει εκ προοιμίου ότι το ζήτημα αν άλλες εισαγωγές από αυτές τις οποίες αφορούσε η επίδικη διαδικασία αντιντάμπινγκ συνετέλεσαν στη ζημία που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία προϋποθέτει την εκτίμηση πολύπλοκων οικονομικών ζητημάτων για τα οποία τα θεσμικά όργανα διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως.

132 Το Πρωτοδικείο, στη συνέχεια, διαπιστώνει ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 35 και 17 των κανονισμών της Επιτροπής και του Συμβουλίου, αντιστοίχως, προκύπτει ότι τα θεσμικά όργανα, αφού απέδειξαν την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της αυξήσεως των εισαγωγών από την πρώην Σοβιετική Ένωση και της αυξήσεως των ζημιών της κοινοτικής βιομηχανίας, διευκρίνισαν ότι η Επιτροπή δεν διαπίστωσε, αντιθέτως, την ύπαρξη ενδεχομένων αρνητικών αποτελεσμάτων από τις εισαγωγές από άλλες χώρες, επειδή οι εισαχθείσες ποσότητες ήταν σχετικά μικρές και δεν είχαν αποτελέσει το αντικείμενο οποιασδήποτε διαπιστωθείσας υποτιμολογήσεως.

133 Όσον αφορά τον όγκο των εισαγωγών από άλλες χώρες, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι κατά τον πίνακα που προσκόμισε η προσφεύγουσα (σ. 31 του δικογράφου της προσφυγής) προκύπτει ότι οι εισαγωγές από καθεμία από τις αναφερόμενες τέσσερις χώρες είχαν μειωθεί αισθητά κατά τη διάρκεια της υπό κρίση περιόδου, ενώ οι εισαγωγές από την πρώην Σοβιετική Ένωση είχαν σχεδόν διπλασιαστεί. Είναι επίσης προφανές ότι ο όγκος των εισαγωγών από την πρώην Σοβιετική Ένωση είναι, όσον αφορά την περίοδο έρευνας, πολύ ανώτερος του όγκου των εισαγωγών από καθεμία από τις τέσσερις άλλες χώρες.

134 Όσον αφορά την τιμή των εισαγωγών, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε το παραμικρό αποδεικτικό στοιχείο για το ότι οι εισαγωγές από άλλες χώρες αποτελούσαν επίσης το αντικείμενο υποτιμολογήσεων. Επιπλέον, είναι σαφές ότι η καταγγελία αντιντάμπινγκ για τις εισαγωγές από τον Καναδά, η οποία προσκομίστηκε από τα θεσμικά όργανα κατά την απάντησή τους στις γραπτές παρατηρήσεις του Πρωτοδικείου, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη, εφόσον αποσύρθηκε, ότι ουδόλως επαληθεύτηκαν τα στοιχεία που περιέχονται στην καταγγελία και, ιδίως, ότι η καταγγελία στηριζόταν σε μια μείωση της τιμής των εισαγωγών από τον Καναδά μόνον από τον Αύγουστο του 1991, δηλαδή σε περίοδο μεταγενέστερη πλέον του έτους της περιόδου έρευνας.

135 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι τα θεσμικά όργανα δεν υπερέβησαν τα όρια εξουσίας που τους αναγνωρίζονται, θεωρώντας ότι οι εισαγωγές από άλλες χώρες εκτός της πρώην Σοβιετικής Ενώσεως δεν είχαν συντελέσει στη ζημία που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία.

136 Επομένως, ο τρίτος λόγος είναι αβάσιμος.

Τέταρτος λόγος: καθορισμός του δασμού υπό τη μορφή ελάχιστης τιμής

Επιχειρήματα των διαδίκων

137 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο καθορισμός δασμού υπό τη μορφή ελάχιστης τιμής αντιβαίνει προς το πνεύμα του άρθρου 13, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού και αντιφάσκει προς τον ισχυρισμό των κοινοτικών οργάνων, που περιέχεται στην αιτιολογική σκέψη 46 του κανονισμού της Επιτροπής, ότι η επιβολή μέτρων αντιντάμπινγκ δεν θα πρέπει να απομακρύνει από την κοινοτική αγορά τα προϊόντα που προέρχονται από τις οικείες χώρες. Ισχυρίζεται συναφώς ότι από της θεσπίσεως του προσωρινού δασμού τον Απρίλιο του 1992 οι πωλήσεις της οπισθοδρόμησαν κατά περίπου 60 % στο σύνολο των κοινοτικών αγορών (πίνακας που επισυνάπτεται ως συνημμένο 11 στο δικόγραφο της προσφυγής). Υπενθυμίζει ότι, με τις παρατηρήσεις της 21ης Σεπτεμβρίου 1992 είχε καταστήσει σαφή τα απαράδεκτα αποτελέσματα που συνεπάγεται δασμός υπό τη μορφή ελάχιστης τιμής σε μια ασταθή αγορά όπως της ποτάσας και τονίζει ότι, λίγο μετά τη θέσπιση της ελάχιστης τιμής, η Επιτροπή αναγκάστηκε να προβεί σε προσαρμογή λόγω των διακυμάνσεων των τιμών.

138 Το Συμβούλιο επισημαίνει κατ' αρχάς ότι το Δικαστήριο έκρινε με την προπαρατεθείσα απόφασή του Neotype κατά Επιτροπής και Συμβουλίου ότι ήταν νόμιμος ο καθορισμός του δασμού υπό τη μορφή ελάχιστης τιμής. Θεωρεί ότι τόσο με την αιτιολογική σκέψη 39 του κανονισμού της Επιτροπής όσο και με την αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού του Συμβουλίου παρέχεται επαρκής αιτιολόγηση της επιλογής τους υπέρ αυτού του είδους του δασμού. Επιπλέον, τονίζει ότι η μορφή αυτή είναι γενικώς ευνοϊκότερη για τους εξαγωγείς λόγω του ότι τους παρέχει τη δυνατότητα να μην καταβάλλουν κανέναν δασμό υπό την προϋπόθεση ότι αυξάνουν αντιστοίχως τις τιμές τους.

139 Το Συμβούλιο, στη συνέχεια, παρατηρεί ότι στην πραγματικότητα η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τη μορφή του δασμού αλλά μόνον το επίπεδο στο οποίο καθορίστηκε. Όμως, αν το επίπεδο αυτό αποδεικνυόταν υπερβολικά υψηλό συνεπεία μεταβολής των περιστάσεων, η προσφεύγουσα θα είχε πάντοτε τη δυνατότητα να ζητήσει επανεξέταση βάσει του άρθρου 14 του βασικού κανονισμού.

140 Τέλος, το Συμβούλιο διευκρινίζει ότι καμία από τις δύο προσαρμογές της ελάχιστης τιμής, στις οποίες προέβησαν τα θεσμικά όργανα πριν από τον οριστικό καθορισμό, δεν οφείλεται στην εξέλιξη της τιμής της ποτάσας αλλά οι προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις των εξαγωγέων που αφορούν την ευαισθησία των καταναλωτών και προκειμένου να διορθωθεί η εσφαλμένη τιμή συναλλάγματος που είχε εφαρμοσθεί.

Κρίση του Πρωτοδικείου

141 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 13, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού προκύπτει ότι τα θεσμικά όργανα είναι ελεύθερα να προβαίνουν σε επιλογή, εντός των ορίων εκτιμήσεως που διαθέτουν, μεταξύ των διαφόρων τύπων δασμού και ότι η νομολογία αναγνώρισε τη νομιμότητα δασμού αντιντάμπινγκ που καθορίζεται υπό τη μορφή ελάχιστης τιμής (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση Neotype κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, σκέψη 58).

142 Όπως υπογραμμίζεται στην αιτιολογική σκέψη 19 του επίδικου κανονισμού, τα θεσμικά όργανα έκριναν, ότι λόγω του περιθωρίου χειρισμών που διαθέτουν οι εξαγωγείς στις δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ενώσεως που δεν έχουν ακόμη οικονομία αγοράς και των αρνητικών συνεπειών για το σύνολο της αγοράς από μια έστω και ελαφρά υποτιμολόγηση, ένας σταθερός ή ad valorem δασμός δεν θα εξασφάλιζε την άρση των βλαπτικών αποτελεσμάτων που προκαλούνται από το ντάμπινγκ.

143 Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, το Συμβούλιο δεν υπερέβη τα όρια της εξουσίας του εκτιμήσεως στο μέτρο, ιδίως, που ένας μεταβλητός δασμός είναι γενικώς ευνοϊκότερος για τους οικείους επιχειρηματίες, λόγω του ότι παρέχει τη δυνατότητα αποφυγής οιασδήποτε εισπράξεως δασμών αντιντάμπινγκ.

144 Όπως τόνισε το Συμβούλιο, η προσφεύγουσα διατυπώνει στην πραγματικότητα αντιρρήσεις όχι τόσο κατά της μορφής του δασμού αλλά μάλλον κατά του επιπέδου στο οποίο καθορίστηκε και το οποίο είναι τέτοιο ώστε να εμποδίζει τη

συνέχιση των πωλήσεων στην κοινοτική αγορά. Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι ο δασμός υπερέβη το περιθώριο ντάμπινγκ ούτε ότι ήταν ανώτερος, κατά το χρονικό σημείο της θεσπίσεώς του, του ορίου που είναι αναγκαίο για την εξάλειψη της ζημίας. Το Πρωτοδικείο τονίζει επίσης ότι, καίτοι οι πωλήσεις ποτάσας της προσφεύγουσας στην Κοινότητα πράγματι μειώθηκαν, αυτό δεν σημαίνει εντούτοις ότι το επίπεδο στο οποίο καθορίστηκε ο δασμός είναι υπερβολικά υψηλό και στερεί τους εξαγωγείς από την πρόσβαση στην κοινοτική αγορά. Επιπλέον, από τις στατιστικές Eurostat προκύπτει ότι οι εισαγωγές ποτάσας από την πρώην Σοβιετική Ένωση παρέμειναν, αντιθέτως, στο σύνολό τους κατά το μάλλον ή ήττον σταθερές κατά τη διάρκεια των δύο ετών μετά τη θέσπιση του επίδικου κανονισμού.

145 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να υπομνησθεί ότι η προσφεύγουσα διαθέτει, δυνάμει του άρθρου 14 του βασικού κανονισμού που παρέχει στους οικείους επιχειρηματίες τη δυνατότητα να ζητήσουν από την Επιτροπή επανεξέταση των κανονισμών με τους οποίους θεσπίζονται δασμοί, πρόσφορα μέσα δράσεως για να θέσει υπό αμφισβήτηση δασμούς που ενδεχομένως δεν δικαιολογούνται πλέον.

146 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι ο τέταρτος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Πέμπτος λόγος: χρησιμοποίηση στοιχείων που δεν είναι πλέον επίκαιρα

147 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο, δεδομένου ότι στηρίχθηκαν αποκλειστικά σε πληροφορίες οι οποίες λόγω της εξελίξεως των τιμών συναλλάγματος και άλλων στοιχείων της αγοράς είχαν χάσει πλέον την αξία τους, διέπραξαν βαρύ διαδικαστικό σφάλμα και ενήργησαν κατά παράβαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως. Ειδικότερα διατυπώνει αντιρρήσεις κατά του καθορισμού ελάχιστης τιμής βάσει μιας κανονικής αξίας που υπολογίστηκε επί περιόδου 28 μηνών προγενέστερης της επιβολής των μέτρων προστασίας, πράγμα που επεξηγεί γιατί τα μέτρα αυτά καθορίστηκαν σε ένα τέτοιο επίπεδο ώστε με την επιβολή τους δεν ήταν πλέον δυνατή η συνέχιση συνήθων εμπορικών πράξεων συνεπεία του γεγονότος ότι η αγορά της ποτάσας είναι πολύ ευαίσθητη στο επίπεδο των τιμών.

148 Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι τα θεσμικά όργανα στηρίζουν τα συμπεράσματά τους, όσον αφορά την ύπαρξη πρακτικής ντάμπινγκ και ζημίας, αποκλειστικά σε πληροφορίες σχετικές με περιστατικά που επήλθαν κατά τη διάρκεια της περιόδου έρευνας και ότι δεν μπορούν συνεχώς να αναπροσαμόζουν διαχρονικώς τις διαπιστώσεις τους. Επιπλέον, οι πληροφορίες που έλαβε η Επιτροπή καθιστούν σαφές ότι η ελάχιστη τιμή αντιστοιχεί στην τιμή της αγοράς, ενώ δεν αποδείχθηκε ότι η προβαλλόμενη μείωση των πωλήσεων της προσφεύγουσας δεν οφείλεται σε άλλους παράγοντες.

149 Από την εξέταση του ανωτέρω λόγου και από τα εκτιθέμενα στη σκέψη 121 προκύπτει ότι ο πέμπτος λόγος πρέπει επίσης να απορριφθεί.

Έκτος λόγος: έλλειψη κοινοποιήσεως στις αρχές της Ρωσίας, της Λευκορωσίας και της Ουκρανίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

150 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, παραλείποντας να ειδοποιήσει τους εκπροσώπους της Ρωσίας, της Λευκορωσίας και της Ουκρανίας για την ύπαρξη της διαδικασίας, παρέβη το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', και παράγραφος 4, στοιχείο α', του βασικού κανονισμού. Η παράλειψη αυτή τους στέρησε από τη δυνατότητα να «λάβουν γνώση όλων των πληροφοριών που παρασχέθηκαν στην Επιτροπή από κάθε μέρος το οποίο αφορούσε η έρευνα» και να προασπίσουν τα συμφέροντά τους (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Ιουνίου 1991, C-49/88, Al-Jubail Fertilizer κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-3187). Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι η έρευνα που άρχισε στις 31 Οκτωβρίου 1990 αφορούσε τις εισαγωγές ποτάσας από τη Σοβιετική Ένωση και ότι τα νέα κράτη της Ρωσίας, της Λευκορωσίας και της Ουκρανίας που την διαδέχθηκαν αναγνωρίστηκαν από την Κοινότητα ως ανεξάρτητα κράτη τον Δεκέμβριο του 1991. Δεδομένου ότι οι προσωρινοί δασμοί αντιντάμπινγκ επιβλήθηκαν στις 23 Απριλίου 1992, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα κοινοτικά όργανα όφειλαν να πληροφορήσουν τα νέα αυτά ανεξάρτητα κράτη.

151 Το Συμβούλιο προβάλλει, πρώτον, ότι ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί διότι η προσφεύγουσα δεν επικαλείται παραβίαση των δικαιωμάτων της άμυνας, αλλά μόνον των δικαιωμάτων άμυνας τρίτων.

152 Στη συνέχεια, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι καμία διάταξη του βασικού κανονισμού δεν υποχρέωνε την Επιτροπή να πληροφορήσει επισήμως τις αρχές των προσφάτως ανεξαρτήτων κρατών για τη διαδικασία η οποία ήταν ήδη σε εξέλιξη. Πράγματι, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του βασικού κανονισμού επιβάλλει απλώς την υποχρέωση πληροφορήσεως των εκπροσώπων της χώρας εξαγωγής για την έναρξη μιας διαδικασίας, όχι όμως και να επαναλάβει την κοινοποίηση στα κράτη που την διαδέχονται. Το Συμβούλιο προσθέτει ότι του δικαιώματος ορισμένων μερών, συμπεριλαμβανομένων «των εκπροσώπων της χώρας εξαγωγής» να λαμβάνουν γνώση των πληροφοριών που παρέχονται στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', απολαύουν φυσικά τα νέα αυτά κράτη, πλην όμως σ' αυτά εναπόκειται να πληροφορηθούν τις έρευνες αντιντάμπινγκ που είχαν αρχίσει κατά του κράτους το οποίο έχουν διαδεχθεί.

153 Το Συμβούλιο υπενθυμίζει επίσης ότι κατά τη διάρκεια της έρευνας πραγματοποιήθηκαν πολυάριθμες συνεδριάσεις στις οποίες συμμετείχαν ιδίως εκπρόσωποι του κεντρικού οργανισμού εξαγωγών, δηλαδή του Agrochimexport, των παραγωγών της Ρωσίας και της Λευκορωσίας. Όμως, όλες αυτές οι εταιρίες είναι κρατικές εταιρίες και οι εκπρόσωποί τους ζητούσαν οδηγίες από τις αρχές των χωρών τους κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων. Το Συμβούλιο αναφέρει ακόμη ότι μέλη της αποστολής της Σοβιετικής Ενώσεως στις Κοινότητες και της εμπορικής αντιπροσωπείας της Σοβιετικής Ενώσεως στο Βέλγιο εξακολουθούν να εκπροσωπούν τα συμφέροντα των παραγωγών μετά τη διάλυση της Σοβιετικής Ενώσεως.

154 Επομένως, κατά το Συμβούλιο, οι οικείοι κρατικοί οργανισμοί παραγωγής και εξαγωγών όχι μόνον ήταν σε θέση να προασπίσουν πλήρως τα συμφέροντά τους αλλά και πράγματι το έπραξαν.

Κρίση του Πρωτοδικείου

155 Όπως ορθώς προέβαλε το Συμβούλιο, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, καίτοι το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του βασικού κανονισμού προβλέπει ότι η Επιτροπή οφείλει να πληροφορεί τους αντιπροσώπους της χώρας εξαγωγής για την έναρξη διαδικασίας αντιντάμπινγκ, καμία διάταξη του βασικού κανονισμού ούτε καμία γενική αρχή απαιτούν εντούτοις να επαναλαμβάνει η Επιτροπή την κοινοποίηση στα κράτη τα οποία, ενδεχομένως, τη διαδέχονται. Τα κράτη αυτά, τα οποία εισέρχονται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κράτους το οποίο διαδέχονται, αποδέχονται τη διαδικασία αντιντάμπινγκ στη φάση στην οποία βρίσκεται και απολαύουν ιδίως του δικαιώματος να λαμβάνουν γνώση των πληροφοριών που παρέχονται στην Επιτροπή ή του δικαιώματος ακροάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφοι 4 και 5, του βασικού κανονισμού.

156 Επιπλέον, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι από τις διάφορες συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διοικητική διαδικασία προκύπτει ότι οι εκπρόσωποι της χώρας εξαγωγής είχαν τη δυνατότητα να προασπίσουν τα συμφέροντά τους.

157 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο έκτος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Έβδομος λόγος: παραβίαση των δικαιωμάτων της άμυνας

Επιχειρήματα των διαδίκων

158 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ο ισχυρισμός που περιέχεται στην αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού του Συμβουλίου ότι «κανένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν επικαλέστηκε ενώπιον της Επιτροπής άλλα πραγματικά περιστατικά ή επιχειρήματα σχετικά με το συμφέρον της Κοινότητας» είναι ανακριβής. Επισημαίνει ότι στο έγγραφό της 21ης Σεπτεμβρίου 1992 (συνημμένο 8 του δικογράφου της προσφυγής) επέστησε την προσοχή της Επιτροπής στα περισσότερα από τα ζητήματα που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής. Θεωρεί ότι οι παρατηρήσεις αυτές, τις οποίες διατύπωσε κληθείσα από την Επιτροπή, διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή αρκετά έγκαιρα ώστε τα

προβλήματα που ανέκυπταν να μπορούσαν να αποτελέσουν το αντικείμενο πλήρους αναλύσεως και ότι, μη λαμβάνοντάς τα υπόψη, τα θεσμικά όργανα ενήργησαν κατά παραβίαση των αρχών της δικαιοσύνης και παρέβησαν το άρθρο 190 της Συνθήκης, επειδή δεν εξήγησαν τους λόγους για τους οποίους αρνήθηκαν να τα λάβουν υπόψη.

159 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι το έγγραφο της 21ης Σεπτεμβρίου 1992 διαβιβάστηκε πολύ αργά. Υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή, με έγγραφο της 10ης Αυγούστου 1992, αφενός μεν, πληροφόρησε όλα τα μέρη για τα κύρια περιστατικά και τις κύριες εκτιμήσεις βάσει των οποίων είχε την πρόθεση να συστήσει τη θέσπιση οριστικών δασμών αφετέρου δε, τα κάλεσε να απαντήσουν εγγράφως εντός προθεσμίας τριών εβδομάδων. Προσθέτει ότι οι δικηγόροι της προσφεύγουσας είχαν υποσχεθεί, κατά τη διάρκεια μιας συναντήσεως που πραγματοποιήθηκε με την Επιτροπή στις 7 Σεπτεμβρίου 1992, να καταθέσουν ένα υπόμνημα πριν από τις 9 Σεπτεμβρίου 1992. Ενόψει της ημερομηνίας λήξεως του προσωρινού κανονισμού, η Επιτροπή όφειλε να υποβάλει στο Συμβούλιο την πρότασή της το αργότερο στις 25 Σεπτεμβρίου 1992 και δεν είχε πλέον, υπό τις συνθήκες αυτές, την υποχρέωση, ούτε ήταν και σε θέση, να λάβει υπόψη όλα τα επιχειρήματα που περιέχονταν στο έγγραφο αυτό. Εξάλλου, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι τα θεσμικά όργανα εξέτασαν τα περισσότερα από τα επιχειρήματα αυτά.

Κρίση του Πρωτοδικείου

160 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο γ', περίπτωση iii, του βασικού κανονισμού προβλέπει ότι «οι παρατηρήσεις που γίνονται μετά την ενημέρωση μπορούν να λαμβάνονται υπόψη μόνον αν επαναλαμβάνονται εντός προθεσμίας που η Επιτροπή καθορίζει σε κάθε περίπτωση, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος· η εν λόγω προθεσμία πρέπει όμως να είναι τουλάχιστον δέκα ημέρες».

161 Εν προκειμένω, με το έγγραφο περί παροχής πληροφοριών που απηύθυνε η Επιτροπή στα ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ των οποίων στην προσφεύγουσα, στις 10 Αυγούστου 1992, είχε χορηγηθεί προθεσμία απαντήσεως τριών εβδομάδων, η οποία παρατάθηκε στη συνέχεια έως τις 9 Σεπτεμβρίου 1992. Η προθεσμία που χορηγήθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο ήταν όχι μόνο σύμφωνη προς τον βασικό κανονισμό αλλά, επιπλέον, και δικαιολογημένη λόγω του γεγονότος ότι η Επιτροπή όφειλε να διαβιβάσει στο Συμβούλιο πρόταση οριστικού μέτρου πριν από τις 25 Σεπτεμβρίου 1992.

162 Κατά συνέπεια, οι παρατηρήσεις της προσφεύγουσας που περιέχονταν στο έγγραφό της της 21ης Σεπτεμβρίου 1992 ήταν εκπρόθεσμες και δεν μπορούσαν πλέον να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή.

163 Επομένως, ο έβδομος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Όγδοος λόγος: μη τήρηση των προθεσμιών που ισχύουν για την έρευνα

Επιχειρήματα των διαδίκων

164 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το διάστημα των δύο περίπου ετών μεταξύ της ενάρξεως της έρευνας, στις 31 Οκτωβρίου 1990, και της θεσπίσεως του οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ, στις 23 Οκτωβρίου 1992, είναι υπερβολικά μεγάλο και συνιστά παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 9, στοιχείο α', του βασικού κανονισμού. Εκθέτει ότι η προοπτική οριστικής θεραπείας της οικονομικής καταστάσεως που είχε δημιουργηθεί από τις ανώμαλες εισαγωγές «ποτάσας περεστρόικα» και είχε δώσει αφορμή για την καταγγελία, απομακρυνόταν όσο η έρευνα παρατεινόταν. Θεωρεί ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο δεν μπορούν να αντλήσουν επιχείρημα από τον όγκο και τον πολύπλοκο χαρακτήρα των συλλεχθέντων στοιχείων ενόψει των πληροφοριών που τους είχαν παράσχει οι δύο κύριοι υποβαλόντες καταγγελία όσον αφορά την κοινοτική αγορά της ποτάσας και την έκταση του ελέγχου που ασκούσαν εντός αυτής.

165 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή προβάλλουν ότι η προθεσμία που τάσσεται με την προαναφερθείσα διάταξη δεν είναι επιτακτική, δεδομένου ότι σ' αυτή προβλέπεται ότι η ολοκλήρωση της έρευνας πρέπει «κανονικά» να πραγματοποιηθεί εντός προθεσμίας ενός έτους. Η γνώση της αγοράς από τις δύο επιχειρήσεις που υπέβαλαν καταγγελία αφήνει εξάλλου άθικτο το καθήκον της Επιτροπής

να ελέγχει τις πληροφορίες που παρέχουν. Τέλος, το Συμβούλιο παραδέχεται ότι η δυσκολία να ανευρεθεί ένας Καναδός παραγωγός διατεθειμένος να συνεργαστεί προκάλεσε ορισμένη καθυστέρηση, υποστηρίζει όμως ότι δεν υπήρχε καμία άλλη εύλογη δυνατότητα για τον ταχύτερο καθορισμό της κανονικής αξίας.

Κρίση του Πρωτοδικείου

166 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 9, στοιχείο α', του βασικού κανονισμού είναι ενδεικτική και όχι δεσμευτική (απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Μαΐου 1989, 246/87, Continentale Produkten-Gesellschaft, Συλλογή 1989, σ. 1151, σκέψη 8). Πάντως, από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι η διαδικασία αντιντάμπινγκ δεν πρέπει να παρατείνεται πέραν μιας εύλογης προθεσμίας που πρέπει να εκτιμάται ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις κάθε περιπτώσεως.

167 Εν προκειμένω, δεν προκύπτει ότι το διάστημα των δύο περίπου ετών είναι υπερβολικά μεγάλο, ενόψει ειδικότερα της δυσκολίας που αντιμετώπισε η Επιτροπή να ανεύρει στη χώρα αναφοράς επιχειρήσεις πρόθυμες να συνεργαστούν. Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι στις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού της Επιτροπής και του επίδικου κανονισμού αναφέρονται επαρκώς οι περιστάσεις αυτές.

168 Ως εκ περισσού, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε, εν πάση περιπτώσει, κανένα αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη του ισχυρισμού της ότι οι περιστάσεις είχαν μέχρι τέτοιου σημείου μεταβληθεί ώστε δεν δικαιολογούσαν πλέον την επιβολή δασμού αντιντάμπινγκ.

169 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο όγδοος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Ένατος λόγος: εσφαλμένη και αυθαίρετη επιλογή της περιόδου έρευνας

Επιχειρήματα των διαδίκων

170 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, επιλέγοντας μια περίοδο έρευνας που έληγε τρεις μήνες πριν από την έναρξη της διαδικασίας, τα θεσμικά όργανα παρέβησαν το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του βασικού κανονισμού. Υποστηρίζει ότι, καίτοι τα θεσμικά όργανα μπορούν νομίμως να επιλέξουν μια άλλη περίοδο έρευνας πλην των έξι μηνών που προηγούνται άμεσα της ενάρξεως της διαδικασίας, αυτό δεν μπορεί εν πάση περιπτώσει να γίνεται παρά μόνο «σε εξαιρετικές περιστάσεις» και μόνον όταν δικαιολογείται τέτοια επιλογή. Εν προκειμένω, η έλλειψη αιτιολογίας αντιβαίνει τόσο προς την προηγούμενη πρακτική (βλ., π.χ., τον κανονισμό 3798/90 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1990, περί επιβολής προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές υποδημάτων με εξωτερικό πέλμα από σχοινί καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, ΕΕ L 365, σ. 25) ως και προς το άρθρο 190 της Συνθήκης. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή επέλεξε νέα περίοδο έρευνας που είναι ιδιαίτερα δυσμενής για τους εξαγωγείς λόγω του ότι συμπίπτει ακριβώς με την περίοδο κατά την οποία η, σε προϊούσα αποσύνθεση, οικονομία της Σοβιετικής Ενώσεως ήταν η πλέον διαταραγμένη. Όμως, η περίοδος αυτή έληξε πλήρως και οριστικώς τον Ιούνιο του 1990, οπότε, αν η Επιτροπή είχε επιλέξει την περίοδο των έξι μηνών που προηγούνται άμεσα της ενάρξεως της διαδικασίας, το μεγαλύτερο μέρος του όγκου των «ανεπίσημων» εισαγωγών θα είχε αποκλειστεί και το αποτέλεσμα της έρευνας θα ήταν διαφορετικό. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η Επιτροπή, επιλέγοντας μια περίοδο έρευνας που έληγε στις 30 Ιουνίου 1990, απέφυγε να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα των περιορισμών στις εισαγωγές που εφάρμοσε η Γαλλία από την 1η Ιουλίου 1990 δυνάμει της αποφάσεώς της βάσει του άρθρου 115 της Συνθήκης.

171 Το Συμβούλιο διευκρινίζει ότι τα θεσμικά όργανα έκαναν χρήση της ευχέρειας, που αναγνωρίζεται από την προπαρατεθείσα διάταξη, να επιλέγουν διαφορετική περίοδο έρευνας, είτε όταν οι περιστάσεις είναι τέτοιες ώστε η αμέσως προηγούμενη περίοδος να μην παρέχει επαρκώς πλήρη εικόνα είτε για να ληφθεί υπόψη η λογιστική πρακτική. Εν προκειμένω, δεδομένου ότι οι συναλλαγές που αφορούσαν την ποτάσα ήταν εποχιακές με δύο περιόδους αιχμής, η μία πριν από το καλοκαίρι και η άλλη στις αρχές του φθινοπώρου, θα ήταν ελάχιστα λογικό να επιλεγεί μια περίοδος έρευνας έξι μηνών που να περιλαμβάνει τις δύο περιόδους αιχμής. Ένας άλλος λόγος ήταν η απόφαση της Γαλλικής Δημοκρατίας να εφαρμόσει την 1η Ιουλίου 1990 περιορισμούς στις

εισαγωγές. Κατά συνέπεια, αν τα θεσμικά όργανα είχαν συμπεριλάβει τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο στην περίοδο αναφοράς, τα αποτελέσματα δεν θα ήταν αντιπροσωπευτικά, πράγμα που ήταν ακόμη λιγότερο δικαιολογημένο καθόσον οι περιορισμοί αυτοί δεν ήταν προσωρινοί.

172 Το Συμβούλιο, εξάλλου, διευκρινίζει ότι τα θεσμικά όργανα, κατά το χρονικό σημείο του καθορισμού της περιόδου έρευνας, ουδόλως μπορούσαν να γνωρίζουν ότι η περίοδος αυτή συνέπιπτε με τις οικονομικές αυτές διαταραχές. Επιπλέον, είναι αναληθής ο ισχυρισμός ότι οι εισαγωγές της «ποτάσας περεστρόικα» πραγματοποιήθηκαν μόνον κατά τους έξι μήνες της περιόδου έρευνας.

173 Τέλος, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι δεν ήταν υποχρεωμένο να αιτιολογήσει ρητώς την επιλογή της περιόδου έρευνας, επειδή η ελαφριά απόκλιση των τριών μηνών αντιστοιχεί στη συνήθη πρακτική, με εξαίρεση την υπόθεση των υποδημάτων με εξωτερικό πέλμα από σχοινί καταγωγής Κίνας στην οποία η περίοδος έληξε έντεκα μήνες πριν από την έναρξη της έρευνας. Επιπλέον, κανένα από τα μέρη δεν διατύπωσε αντιρρήσεις κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ως προς την επιλεγείσα περίοδο.

Κρίση του Πρωτοδικείου

174 Πρέπει, κατ' αρχάς, να τονιστεί ότι από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του βασικού κανονισμού προκύπτει ότι η διάταξη αυτή δεν απαγορεύει στην Επιτροπή να επιλέγει περίοδο έρευνας διαφορετική από την περίοδο των έξι μηνών που προηγούνται άμεσα της ενάρξεως της διαδικασίας.

175 Στη συνέχεια, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε την ακρίβεια ή την λυσιτέλεια των διευκρινίσεων στις οποίες προέβη το Συμβούλιο με το υπόμνημά του αντικρούσεως για να δικαιολογήσει την επιλογή μιας περιόδου ελαφρά διαφορετικής. Επιπλέον, όπως ήδη τονίστηκε, η

προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα συγκεκριμένο αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη του ισχυρισμού της ότι η διατάραξη της οικονομίας της πρώην Σοβιετικής Ενώσεως είχε λήξει τον Ιούνιο του 1990.

176 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή υπερέβη τα όρια της εξουσίας της εκτιμήσεως επιλέγοντας μια ελαφρά απόκλιση της περιόδου έρευνας.

177 Τέλος, διαπιστώνεται ότι ενόψει του ασήμαντου χαρακτήρα της μεταθέσεως της περιόδου και του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα δεν είχε διατυπώσει καμία αντίρρηση σε όλη τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, το Συμβούλιο δεν παρέβη την υποχρέωση που υπέχει από το άρθρο 190 της Συνθήκης, επειδή δεν ανέφερε στον επίδικο κανονισμό τους λόγους της προκριθείσας επιλογής της περιόδου έρευνας.

178 Κατά συνέπεια, ο ένατος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

179 Από το σύνολο των προηγούμενων σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

180 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε και δεδομένου ότι το Συμβούλιο καθώς και η παρεμβαίνουσα APEP ζήτησαν να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, πρέπει να καταδικαστεί η προσφεύγουσα στα δικαστικά της έξοδα καθώς και στα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου και της APEP.

Δεδομένου ότι η παράγραφος 4 του άρθρου 87 του Κανονισμού Διαδικασίας προβλέπει ότι τα παρεμβαίνοντα όργανα φέρουν τα δικά τους δικαστικά έξοδα, η Επιτροπή πρέπει να φέρει τα δικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Η προσφεύγουσα φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα έξοδα του Συμβουλίου και της Association des producteurs européens de chlorure de potassium.

3) Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Lenaerts Schintgen Briët

García-Valdecasas Lindh

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Σεπτεμβρίου 1995.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

H. Jung K. Lenaerts